

LEIDO PREZIDENTUI PERTVARKYTI ISTAIGAS

NAUJI TREMTINIŲ TRANSPORTAI

Apie šių metų birželio 19 d. laivu "Mercy" į New Yorką atvyksta šie lietuviai tremtiniai:

- Aleksandravičius, Pranas — Rt. No. 4, Allagan, Michigan. Budnikas, Vincas, Teofilė, Nelė — 53-20-69th St., Maspeth, N. Y. Butkus, Antanas — 658 W. 61st St., Chicago, Ill. Cesunskas, Jonas — 3501 W. 61st Place, Chicago, Ill. Dulinskas, Alfonsas — 10512 So. Indiana Ave., Chicago, Ill. Filipūnas, Mykolas, Olga, Algirdas, Irena — North Carolina. Jakubauskas, Jurgis, Viktorija, Džiugas — 1634 W. 69th St., Chicago, Illinois. Kaltūnas, Vytautas, Emilija, Ricardas — 5516 Calumet Ave., Hammond, Indiana. Kozkauskas, Antanas — 2715 W. 39th Place, Chicago, Ill. Krasauskas, Boleslovas — 7023 S. California Ave., Chicago, Ill. Lukškaitė, Bronislava — 5805 S. Richmond St., Chicago 29, Ill. Mackevičius, Juozas, Anelė, Dangulė — 12 View St., Worcester, Mass. Martinonytė, Zofija — 206 West Fifth St., So. Boston 27, Mass. Nausėda, Margarita, Benitė — 15 Hooper Road, Dedham, Mass. Pajaujis, Petras, Petronėlė, Zenonas, Valentina — 7207 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. Radavičius, Ona, Jonas — 593 E. 8th St., So. Boston, Mass. Ramanauskas, Vladas, Regina, Zivile, Jurgis — 5 E. St., So. Boston, Mass. Ripskis, Vytautas, Zofija, Stasys — 316 E. 14th St., Chicago Heights, Ill. Rumsas, Lee, Kazimiera — 3822 Grand Blvd., East Chicago, Ind. Sabaliauskas, Aleksandra, Irena, Juozas — 5940 Frontenac St., Philadelphia, Pa. Sembrotas, Pranas, Ona, Andrius, Mikalina — 1654 Ashburton Street, Baltimore, Md. Serenas, Romualdas — So. Dakota. Sirtautas, Albinas — So. Dakota. Skurvydas, Stasys, Ona — 108

Schuyler Ave., Kearny, N. J. Skripkus, Kazys — 23481 Otter Rd., New Boston, Mich. Spirauskas, Česlovas, Jadvyga, Vytautas, Ramutė — 48 Aetna St., Worcester, Mass. Stančius, Zigmantas, Anastazija, Jurgis, Kristina — 3921 Elm St., East Chicago, Indiana. Stasiulis, Juozas — 316 East 14th St., Chicago Heights, Ill. Strimaitis, Bronius, Teresė — FRD No. 1, Box 95, Uncasville, Conn. Sukevičius, Vytautas — 4965 So. Rockwell St., Chicago 32, Ill. Tamošaitis, Stasys — 183 Wilbur St., Scranton 8, Pa. Tamosiūnas, Julius — 189 Pleasant St., Watertown, Mass. Vaitėkus, Dionizas — 6946 So. Campbell Ave., Chicago 29, Ill. Vaitėnas, Nikolas, Albertas, Rymanantas — 504 W. Brentford Ave., Detroit 3, Michigan. Vasilauskas, Petras, Ursula, Marija, Nijolė — 1524 N. Oakley Blvd., Chicago, Illinois. Vaitėkus, Dionizas — 6946 South Road, Waukegan, Ill. Zikas, Pranas, Morta, Andrius, Renatė — 303 S. River St., Batavia, Illinois.

Tremtinių pasitikis organizacijų atstovai.

BALFO Imigracijos Komitetas.

JAU ATVYKO VIRŠ 6,000 LIETUVIŲ TREMTINIŲ

Laivu "General Heintzelman" šių metų birželio 16 d., atvyko į New Yorko uostą 6,000-tasai lietuvių tremtinių pagal 1948 metų DP aktą. Šiuo laivu atplaukė 238 lietuviai, padidindami bendrą atvykusių tremtinių skaičių iki 6,018.

BALFO Imigracijos Komitetas.

PREZIDENTAS SMERKIA ISTERIJĄ APIE ŠNIPŲ GAUDYMĄ

Trumanas nemano, kad užsienio šnipai sudarytų tokį didelį pavojų kraštui

WASHINGTON, D. C., birž. 16 d. — Prezidentas Trumanas šiandien pasmerkė bereikalingą isteriją, kilusią dėl šnipų gaudymo ir tariamų šnipinėjimo bylų.

Prezidentas mano, kad panaši isterija kyla po kiekvieno didesnio karo, tai suprantamas dalykas, bet jis dažnai yra be pagrindo.

Prezidentas yra tikras, kad nei viena valdžios įstaiga nėra isterijos pagauta, bet jis jaučia, kad ši nuotaika yra visuomenėje.

RENGIASI APVALYTI VALDŽIOS ISTAIGAS

Prezidentas prižadėjo apvalyti valdžios įstaigas nuo isteriją keliančių asmenų, jei pavyks aiškiai nustatyti, kad įstaigos yra prisidėjusios prie isterijos.

Prezidentas žino, kad užsienio šnipai bando patirti žinių apie krašto apsaugas, bet jis netiki, kad šnipai galėtų pakenkti kraštui.

Trumanas tvirtina, kad Edgar Hoover nesirengia atstatastyti iš FBI pareigų.

John W. Davis liudys Hisso byloje

NEW YORK, N. Y., birž. 16 d. — John W. Davis, buvęs demokratų partijos kandidatas į prezidentus, liudys Alger Hiss byloje.

Davis savo laiku rekomendavo Hisso į Carnegie Fondo pirmininko vietą.

Stanley Hornbeck, buvęs Cordell Hull patarėjas, taip pat

yra pakviestas atvykti į teismą ir liudyti apie Alger Hiss asmenį. Kai Hiss pradėjo diplomatinę tarnybą, Hornbeck buvo tiesioginis jo viršininkas.

TEISEJAI TYRINĖJA ISVOGTUS DOKUMENTUS

Prisiekusieji teisėjai turi progos iširti iš valstybės departamento išvogtus dokumentus. Prokuroras padidino kiekvieną dokumentą, kad kiekvienas teisėjas iš tolo galėtų juos perskaityti. Be to, prokuroras gavo iš valstybės departamentų kiekvieno dokumento originalą, kad galėtų palyginti.

Thomas F. Murphy nori įrodyti teismui, kad tikrai Alger Hiss galėjo priėti prie minėtų dokumentų ir juos nurašyti.

Advokatas Stryker tvirtina, kad jis turįs seną Hisso mašinėle. Stryker bandys įrodyti, kad Hiss negalėjo minėta mašinėle perrašinėti rastų dokumentų.

Kai kurie rasti dokumentai perrašyti paties Hisso ranka. Tardytojui pats Hiss prisipažino prie savo rankraščių.

Indusai nebalsuoja už Nehru partiją

NEW DEHLI, Indija, birž. 16 d. — Kalkutoj vykę rinkimai rodo, kad krašto gyventojai jau nepasitiki premjero Nehru vadovaujama kongreso partija.

Vakarų Bengalijoje buvo renkamas tikrai vienas atstovas į parlamentą, bet laimėjo kongreso partijos priešas. Sarat Chandra Bose gavo

Prisaikdina ištikimuosius

Dr. Samuel Green, kuklų vyriausias vadas, prisaikdina ištikimuosius. Prisaikdinimo ceremonijos vyko Stone Mountain, Ga., srityje.

Uždraudė kritikuoti komunistus

SANCHAJUS, Kinija, birž. 16 d. — Okupacinė karo vadovybė šiandien uždraudė Sanchajaus radijo stotims kritikuoti komunistinę kiniečių valdžią, komunistų kariuomenę, komunizmą ir "pasaulio demokratinį judėjimą".

Kiekvienas politinis komentaras turi būti cenzoriaus peržiūrėtas ir patvirtintas. Kitas pranešimas sako, kad pirkliai turi gauti kiniečių kariuomenės leidimą prekybai su užsieniais. Jie turės išpildyti visą eilę naujai paskelbtų nuostatų.

LEIDŽIA LAIVAMS PLAUKTI Į KINIJĄ

Komunistai leido užsienio laivams plaukti į Kinijos uostus, jei laivai pirma gaus naujai sudarytos prekybos komisijos leidimą. Komunistai taip pat leido užsienio laivams vežti keleivius iš Sanchajaus į kitus kiniečių uostus.

Paskutiniu metu pradedama kvesti prekybos sustingimas, kiniečių laivai negali atvežti reikalingų prekių.

Manoma, kad šiandien paskelbti patvarkymai padės atgaivinti pakraščio prekybą ir pagerins ekonominę krašto būklę.

Milijonas italų paskelbė streiką

ROMA, Italija, birž. 16 d. — Ištasas milijonas Italijos laukų darbininkų paskelbė 24 valandų streiką ir šiandien maėtę darbą.

Streikuojantiems vadovauja komunistų kontroliuojama profesinė sąjunga. Jei laukų darbininkai negaus didesnio atlyginimo už darbą, tai gali sustreikuoti apie penki milijonai darbininkų.

Komunistai kviečia streikuojančius laukų darbininkus vykti į miestus ir dalyvauti demonstracijose.

keturis kartus daugiau balsų, negu kongreso siūlomasis. Bose labai aštriai kritikavo Nehru už nutarimą pasilikti britų bendruomenėje.

★ Londone mirė pagarsėjęs britų leidėjas William Bailey.

Vėliausios žinios

Henry Julian Wadley pareiškė teismui, kad jis vieną dieną išnešdavo valdžios dokumentus portfelyje, gatvėje atiduodavo viską Whittaker Chambersui, o kitą dieną jis ir vėl gaudavo portfeli su dokumentais. Žinias rusams jis teikė be atlyginimo. Tuo metu jis buvo komunistas ir manė, kad atlieka gerą darbą.

Komitetas siūlo darbininkų unijų vadams ir darbdaviesiems prisiėkti, kad nepriklauso komunistų ar fašistų partijoms, jei nori pasinaudoti valdžios įstaiga konfliktams spręsti.

Sovietų karo vadovybė paskelbė, kad prie sienos automobiliai buvo sulaikyti per klaidą, žada leisti jiems važiuoti į Berlyną. Kokia klaida įvykusi ir kuriais sumetimais jie buvo sulaikyti — rusai neaiškina.

Hong Konge pardavinėjamos dujų kaukės, vyruoja įsitikinimas, kad komunistai puls šią britų teritoriją.

Vakar policija įsiveržė į Pragos arkivyskupo Beran namus, padarė kratą ir išsivedė vieną kunigą. Čekų katalikų bažnyčios galva įteikė valdžiai protestą.

J.V. plieno bendrovės atsisakė duoti 150 dolerių pensiją atsargon išeinantiems darbininkams.

John L. Lewis įsakė darbininkams pirmadienį grįžti į kasyklas.

Judith Coplon pareiškė, kad ji niekad nepriklausiusi komunistų partijai ir žinių neteikusi sovietų agentams.

Neleidžia susisiekti su Berlynu

BERLYNAS, birž. 16 d. — Sovietų valdžia šiandien nutraukė susisiekimą su Berlynu, neleidė automobilių ir buvusią vokiečių sostinę.

Amerikos karo vadovybė tuojau pranešė įvykį Washingtonui ir įteikė sovietų karo vadams protestą.

Sekretorius Dean Acheson informuotas apie sovietų karo vadovybės pastangas vėl primesti blokadą.

Teikė žinias sovietų agentams

NEW YORK, N. Y., birž. 16 d. — Henry Julian Wadley šiandien prisipažino prisiėkusių teismui, kad jis teikė informacijas sovietų valdžios agentams. Buvęs valstybės departamento ekonominis patarėjas papasakojo teisėjams kokiu būdu jis teikė rusams žinias.

Wadley pradžioje teikė žinias Carpenteriui, o vėliau jas davė Whittaker Chambersui. Žinias jis teikė trijų metų laikotarpyje, nuo 1936 iki 1939 metų.

Wadley pareiškimai labai apsunksino Alger Hiss gynyimą. Jis peržiūrėjo visus dokumentus ir pareiškė, kad negalėjęs jų duoti Chambersui, nes prie jų nepriejė.

Prokuroras Murphy įrodė teismui, kad Chambersui įteikti dokumentai nurašyti ta pačia mašinėle, kuria Alger Hiss siuntinėjo laiškus savo pažįstamiems. Murphy turi Hisso laiškus, ekspertai juos palygino su nurašytais dokumentais. Henry Julian Wadley prisipažinimas nustebino teisėjus.

700,000 prancūzų streikuoja

PARYŽIUS, birž. 16 d. Apie 700,000 prancūzų valdžios ir savivaldybių tarnautojų šiandien neatėjo į darbą.

Jie paskelbė 24 valandų protesto streiką, reikalaudami tuojau pakelti algas. Darbo ministerija paskelbė, kad šiandien darban neatėjo dar 300,000 darbininkų.

Susisiekimas lėktuvais visiškai sustabdytas, darban neatėjo nei vienas aerodromo tarnautojas.

Eddie Waitkus taisosi, vakar jis jau perskaitė visą eilę sveikinamųjų telegramų ir laišku. Jo temperatūra dar yra aukšta, peršoka šimtą laipsnių, bet kraujo spaudimas jau stabilizavosi.

Britų karališkoji komisija pataria valdžiai mokyti žmones kontroliuoti gimimus, nes pastaruoju metu kūdikių skaičius labai padidėjo.

★ Paul Robeson pareiškė, kad jam patinka keliauti po Sovietų Rusiją, labiausiai jo mėgiama kraštas.

TIKISI SUTAUPYTI KETURIS BILIJONUS DOLERIŲ

H. S. Trumanas turės pranešti nutarimus bereikalingoms įstaigoms likviduoti

WASHINGTON, D. C., birž. 16 d. — Kongresas šiandien prastai didelę galią valstybės įstaigoms pertvarkyti. Atstovų rūmų ir senato komitetas išties mėnesį derino du priimtus projektus, kol galutinai išlygino skirtumus ir pasiūlė patvirtinti. Manoma, kad prezidentas Trumanas tuojau pasirašys bilij.

Atstovų rūmų ir senato projektai buvo gana skirtingi. Komitete ėjo aštri kova, nes kai kurie komiteto nariai nenorėjo duoti didelės galios prezidentui. Tiktai trečiadienio vakarą komitetas susitarė dėl galutinio projekto, o šiandien abiejai rūmai jau patvirtino pasiektą kompromisą.

Priimtas bilijus vadinasi 1949 metų Reorganizacijos Aktas, bet populiariai jis žinomas "Hooverio biliaus" vardu. Buvęs prezidentas Herbert Hoover vadovavo komisijai, kuri pasiūlė kongresui priimti dabartinį įstatymą. Kongresas išleido šešis toms Hooverio komisijos darbų, kuriuose yra atspausdinti liūdėjimai, tyrinėjimai ir paruoštos rekomendacijos.

Naujai priimtas bilijus įpareigoja pertvarkyti dabartines

ERNEST BEVIN REIKALAUJA TUOJAU BAIGTI MINISTERIŲ KONFERENCIJĄ

Ministeriai reikalauja, kad Višinskis tuojau atsakytų į vakarų pasiūlymus

PARYŽIUS, birž. 16 d. — Britų užsienio ministeris Ernest Bevin šiandien pareikalavo baigti užsienio ministerių konferenciją.

Iš Londono sugrįžęs britų ministeris pasakoja, kad jis yra užimtas, jam reikia dalyvauti kitose konferencijose ir pasitarimuose.

Šiandien jis pasiūlė sekretoriui Achesonui ir ministeriui Schumanui pareikalauti greito atsakymo iš sovietų komisaro.

VIŠINSKIS ATIDEDINĖJA ATSAKYMUS

Trys demokratinės valstybių ministeriai šiandien pareikalavo Višinskį tuojau atsakyti į visą eilę klausimų.

Vakarų valstybės nori patirti, ar sovietų valdžia pasižadės neprimesti Berlynu naujos blokados. Jei Maskva šį klausimą vilkina ir nenori duoti aiškaus atsakymo, tai nėra jokios prasmės tartis dėl kitų klausimų.

Višinskis prašo laukti atsakymo iš Maskvos dėl prekybos, bet jis dar nieko nepasakė dėl blokados. Paryžiuje susidarė įspūdis, kad Višinskis sąmoningai vilkina atsakymus, dėl menkniekių klausinėja Maskvos.

BERLYNAS — SVARBIAUSIOJI PROBLEMA

Atrodo, kad ministeriai galėtų susitarti dėl prekybos. Gal jiems pavyktų sudaryti ir komisiją bėgamiems Vokietijos reikalams tvarkyti. Bet jei so-

vietų valdžia nepasizadės raštu nekludyti susisiekimui su Berlynu, tai kiti nutarimai neturės jokios vertės.

Demokratinės valstybių atstovai reikalauja, kad sovietų valdžia ne tik patisizadėtų, bet imtųsi priemonių pasizadėjimams vykdyti.

Acheson, Bevin ir Schuman nenori klausyti apie jokius sovietų valdžios, karo vadų ar policijos pasiteisinimus arba išsisukinėjimus. Jie nori laisvo ir netrukdomo susisiekimo su Berlynu.

REIKALAUJA BAIGTI DABARTINĮ STREIKĄ

Sąjungininkai pareikalavo, kad sovietų valdžia baigtų dabartinį geležinkeliečių streiką. Jei sovietų karo vadai būtų norėję jį baigti, tai šiandien traukiniai laisvai judėtų į Berlyną.

Sovietų karo vadas pasižadėjo nesiminti represijų prieš streikavusius darbininkus, bet sovietų kontroliuojamas radijas ir spauda juos atšaukė.

Aiškiai matyti, kad sovietų valdžia nori sąmoningai tęsti dabartinį streiką ir kludyti traukinių judėjimui.

SCHUMAN DAR TEBETIKI SUSITARIMU

Prancūzų ministeris Robert Schuman vis dar tebetiki, kad ministeriams pavyks susitarti dėl Austrijos taikos sutarties. Pirmą jis tikėjo, jog pavyks susitarti ir dėl Vokietijos.

LITHUANIA TODAY

The following is an address delivered by Marija Alminauskis, delegate of Lithuania, to the Fifth Annual Convention of the International Federation of Women Lawyers, May 15-19, 1949, Los Angeles, Calif.

Lithuania is situated on the eastern shores of the Baltic Sea. It is not a new state of Europe either politically or culturally. Lithuania is one of the oldest cultured European nations. The Lithuanians of the present generation represent a survival of a separate and distinct branch of the Aryan family of nations and are not to be confused with the Slavic or Germanic races. The Lithuanian language, of all living European languages today, most closely resembles the ancient Sanskrit. Recorded history of an independent Lithuanian state dates back to the eleventh century. By the fifteenth century, Lithuania had grown to be a formidable East-European power with a territory stretching from the Baltic to the Black Sea.

However, Lithuania was deprived of the independence in 1795 through the conspiracy and the last partition between the Moscovite Russia, Prussia, and Austria. For a period of about 120 years, each Lithuanian generation has been marked by armed insurrections against the oppressions of Russia and Germany. Lithuania's subjugation by Russia coincided with the darkest period in Lithuanian history. The infamous edict of Russia prohibiting the printing of Lithuanian books and newspapers in the Latin characters was enforced with typical Russian brutality from 1865 to 1905.

The present independent state of Lithuania was reborn at Vilnius, the capitol of Lithuania on February 16, 1918, when the Lithuanian National Council proclaimed to the world the independence of Lithuania, with about 4,000,000 population and embracing an area of about 34,000 square miles.

Lithuania essentially is an agricultural country, nearly 80% of the population is engaged in farming. About 93% of the population is Christian, including 80% Roman Catholics. Its sovereign authority was vested in the nation which exercised it through the Parliament (Seimas), the Government, and the Courts. The executive authority was vested in the President of the Republic and in the Cabinet of the Ministers. Soon after the independence was regained, the Government transformed the country from the large estates to the small farms, thereby accomplishing the great agrarian reform, which had no comparison in Europe. In a brief period of independence the overall progress of the country was such that the standard of living and well-being steadily progressed and equaled with a most advanced country in Europe. Similar progress and enthusiasm was present in the sphere of small industries, and in general culture throughout the newly reborn country.

The Lithuanian citizen was enjoying the complete political liberty, freedom of press and speech, complete personal liberty and a free and democratic life. The Lithuanian women had the equal rights and privileges with men, assured to them by the Constitution. The independence of Lithuania was recognized de jure by all the civilized nations of the world, and Lithuania became a rightful member of the League of Nations.

When Hitler began to accumulate foreign countries, Lithuania was the third one to

suffer; after invading Austria and Czechoslovakia, the Germans in March, 1939 occupied Klaipėda (Memmel), the only port of Lithuania. Soviet Russia too, lost no time after the German and Soviet Russian clandestine treaty of August 23, 1939. The Governments of Lithuania, Latvia and Estonia were forced to grant military bases and admit Soviet Russian garrisons. The small Baltic States were in a dilemma; they found themselves between two evil—Communist Russia and Nazi Germany—and being unable to foresee any help from the outside, acceded to the USSR demands of October, 1939; demands which infringed on their sovereignty. In that manner, a veritable Trojan Horse was planted in the Baltic States.

June 15, 1940, Soviet Russia violated all her solemn treaties with Lithuania and invaded and occupied the entire country. Pozdniakov, Soviet Russia's Ambassador to Lithuania, and Molotov's assistant Dekanozov assumed to dictate the new, so-called "Peoples Government." The new "elections" were set for July 14, 1940. These "elections" took place under a complete control and domination of Moscow emissaries and the Red Army, in an atmosphere of terror and intimidation. Although only 16-17% of the electorate actually "voted," it was announced by the Soviet officials that 95½% voted in favor of the "Working Peoples Union," specially formed by the emissaries of Moscow. On August 3rd, 1940, Lithuania was declared to be a part of the Soviet Union. Incorporation of Lithuania into the Soviet Russia was planned and directed from Moscow. The resolution of admission into the Soviet, which was adopted by the "Peoples Parliament" was drafted by the Communists in an effort to justify the Soviet aggression against Lithuania. It is a well known fact that this forced act and the resulting annexation of Lithuania into the Soviet Union has never been and it is not now recognized by the Western Powers. As soon as the acts of "incorporation" into Soviet Union were accomplished, immediately other Moscow plans were put in operation; Lithuanian laws were abolished, substituting Soviet laws. All private property was confiscated and presumably nationalized. The principles of the Soviet Constitution ostensibly give the people some liberty, to save their national soul, but in practice, there is no liberty, even personal actions and thoughts are controlled; sovietization and russification, hand in hand, proceeded even as in the time of the Tsars.

Not only the political and economic life was destroyed in the country, but a veritable storm of terror and violence was let loose upon the helpless Lithuanians. Arrests, tortures, executions and sudden disappearances of persons occurred all over the nation. Finally came the mass deportations. Between June 14th and 21st, 1940, over 40,000 Lithuanians were deported to Russia. The terrible deportation began at night when the poor people had no idea what was going on, and did not know who was to be the next on the fatal list. What for? What were these people guilty of that they should be so cruelly torn from their native land and condemned to hunger, torture and death? Under this edict the following persons were included: intellectuals, government officials, clergymen, laborers, farmers, women, children and old folks. These people were the first

victims of the Moscow Communist imperialistic plans. Moscow knows very well that as long as Lithuanians remain in their land, they will fight for their liberty and freedom. Those Lithuanian and the other Baltic people have always hindered the imperialistic aims of the Russians. Knowing this, the Soviet authorities have decreed to liquidate approximately 75% of all the inhabitants of Lithuania.

In June, 1941, Germany opened an armed conflict with Soviet Russia, and German forces crossed into Lithuania. The Lithuanian people gained an opportunity to overthrow the hated Soviet yoke and once more asserted their determination to regain their independence. A spontaneous and general revolt against the Soviet rule broke out throughout Lithuania. A provisional National Government was immediately organized and re-establishment of the Republic was proclaimed before the Germans actually reached the capitol. But, after several weeks this Lithuanian Government was suppressed by the Germans, and it was replaced by a German civil administration, (Zivilverwaltung). From that moment on, the Lithuanian people began their long struggle against the new oppressors. In 1943 the Nazis closed the Universities and other institutions of higher learning. The Germans endeavored to persuade the Lithuanians to form an SS Legion. But the Lithuanians categorically refused to undertake it and never organized even a single SS unit. Amidst such German-Lithuanian relations was born the Lithuanian resistance movement, as it had been done during the Red Russian occupation.

In 1944, the Bolsheviks returned to the frontiers of Lithuania and the people had an anxious question to face—where to go to escape from the second Bolshevik terror? They decided to go through Germany to the Western Allies. Therefore, many Lithuanians fled to Germany. Many of them were captured by Red Army in the East Prussia and were driven to the Soviet Union, most of them to Siberia. Lithuanian refugees and displaced persons in Germany and Austria numbered about 80,000. The life of refugees and displaced persons in the camps was, and is even now, very miserable. I know that very well, I was one of them. To save their lives and to protect the future of their children, the displaced persons find it necessary to emigrate to other countries. The Lithuanian displaced persons under the Soviet domination prevail. It would mean a slavery and death to those returning there now.

Lithuania's citizenry today is divided into three categories, namely: Lithuanians residing in their native land, those deported to Soviet Russia, and those in exile in Germany and Austria. Lithuania and other Baltic States are the unfortunate victims of the imperialistic designs of Soviet Russia and Nazi Germany. Soviet Russia reached for world revolution, and through the Baltic States and the Baltic Sea planned to go out into the world for conquest and domination. Germany desired to have the Baltic States as a place for its expanding and rapidly multiplying population, (Lebensraum), and coveted the rich soil and food products of the Baltic States.

The Lithuanian, Latvian and Estonian people have long striven, fought and aspired toward their independence, contrary to the designs of the imperialism of Soviet Russia and of Nazi Germany. These nations, and their political representatives have many times

clearly asserted that they are fighting for the preservation of the Atlantic Charter, which Soviet Russia herself had pledged to observe. However, when in 1944 the Soviet Red Army crossed the frontiers of Lithuania for the second time, the Soviet Union did not give any assurance that it would respect the sovereign rights of Lithuania and of the other Baltic States, nor that it would respect their territorial integrity.

The unilateral incorporation of Lithuania into the Soviet Union was carried out when Lithuania had been completely occupied by the Red Army, and it was carried out by violence, force, and deceit, and against the will of the nation. The will of the nation is demonstrated in the following manner:

1. By the effective boycott of the "elections" for the "Peoples Parliament," as well as to the "Supreme Soviet of USSR."
2. By the uprising of the Lithuanian people against the Soviet Union at the outbreak of the German-Soviet war;
3. By the declaration of the restoration of sovereignty and independence of the Republic of Lithuania in June, 1941;
4. Lithuania does not consider herself a part of the Soviet Union, and categorically refuses to make any use of the rights and privileges, if any, of members of Soviet Union, nor does she accept the obligations which members in the Soviet Union are required.
5. The so-called "Government of Lithuania" formed in 1940, after the occupation of Lithuania and established by Moscow, does not represent Lithuania.
6. The Lithuanian people regarded, and still do so regard the Red Army as an Army of occupation. However, since all tenets of the International Law are functioning and are considered as obligatory, Lithuania, accordingly, must not be treated any worse than it would be treated an enemy country.
7. Lithuania was a member of the League of Nations with all the rights and privileges, and obligations ensuing therefrom.
8. The free Democracies, and the highest spiritual authorities

of the world, neither expressly nor by implication did ever sanction any abortive changes in the international status of Lithuania.

9. Towards the end of 1943, various political groups, parties, local organizations, and combat units formed a secret underground organization in Lithuania and named it The Supreme Committee for the Liberation of Lithuania. This is the Provisional Government of Lithuania at this time, and its delegates abroad are acknowledged as the Government in exile. Only that Government is the truly representative Government of Lithuania and is able to act and speak on behalf of the Lithuanian people.

This is the fifth year since Lithuania is under an occupation by those who broke all rightful treaties, violated sovereign rights and ignored the principles of the Atlantic Charter. No one is able to recount the damages inflicted in Lithuania behind the "iron curtain"; and nobody will be able to conceal the ignominious deeds. Immediately after the second occupation the terror reigned far more ruthless and brutal than it was during the first Russian invasion. Living conditions, as well as moral, social, political, economic and cultural steadily degenerated. At best, life in Lithuania under Soviet Russian domination is in a chaotic state. Persecutions of the people and the church has reached an unbelievable degree. Mass deportations began when the Kremlin Government forced in Lithuanians its collectivism reform. As the farmers were forced to do that which they detest and which is so strange to them, it was natural that resistance arose against that reform. Thousands of Lithuanian farmers were deported, and in their stead were brought "reliable people" from far corners of Russia. In view of this, it is not difficult to understand why the sons and daughters of Lithuania to this day are fighting the Red invaders. The armed resistance is well coordinated inside the country by military forces known as "Fighters for Freedom." They are directed by the Supreme Command of

the armed Guerrilla Forces whose main objective is the survival of the Lithuanian people.

Keeping this in mind, I respectfully urge the Convention to consider a just and righteous resistance against the evil powers bent on extermination. I appeal to you for your vigilant assistance and aid in supporting the cause of the small nations, and their refugees, amongst them the Lithuanians dispersed to the four corners of earth, to help them regain their human rights.

★ Sovietų valdžia daugiausia išleidžia šnipinėjimui. Kiekvieną mėną Stalinas šnipinėjimui išleidžia 150 milijonų dolerių, tuo tarpu J. Valskybių išlaidos šiam tikslui siekti tik 80 milijonų.

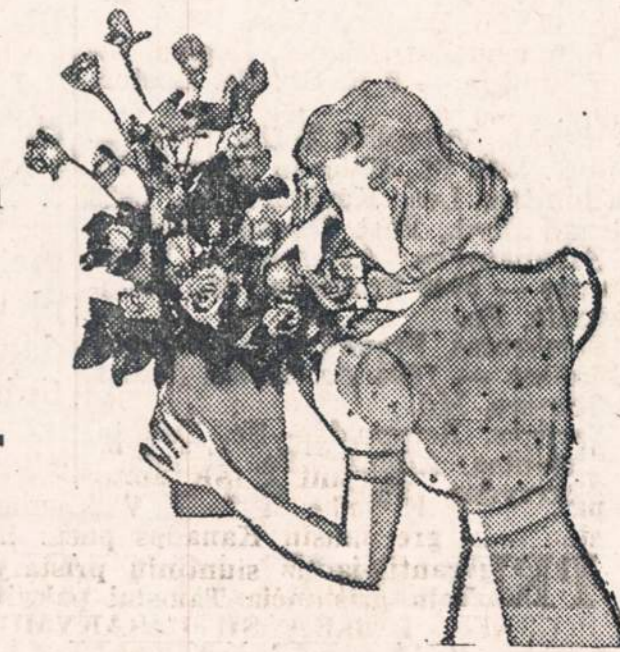
Jam... TĖVŲ DIENA,

KITA SEKMADIENI

Pasiųsk Gėlių

Nustebink ji
jo mėgiamom
raudonom rožem
arba gražiom
karnacejom

Gėlininkai Turi
Jų Pakankamai

Pasakykit su gelems

SAVE \$ TODAY HAVE MORE \$\$\$\$ TOMORROW

25 metų sukaktuvės 25

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, šiemet sukanka 25 metai pasiekimo finansinio gyvavimo. Pasinaudodami ta proga, mes tariame širdingiausiai ACIU visiems mūsų buvusiams ir dabartiniams šerinkams. Tikslai su jūsų nuosirdžia parama ši Bendrovė galėjo išaugti iki su virš \$4,000,000.00 Dolerių turto.

Mes kviečiame mūsų šerinkus ir abelnai visus Chicago Lietuvos atsilankyti į mūsų puikiai įrengtą raštinę, kuri randasi vieno iš gražiausių Lietuvos kolonijų Amerikoje—6234 So. Western Avenue (Marquette Park). Kiekvienas atsilankęs sukaktuvių iškilmėse gaus naudingą ir atmintiną dovaną, kurios prasidės su pirmą dieną Liepos (July).

Štai kodėl tamsta turėtumėt pasidėti savo pinigus šioj tvirtoj, Federaliskai inšurintoj finansinėj įstaigoj.

- No. 1—**Todėl, kad pas mus visų indėlai yra pilnai inšurinti iki \$5,000. by an agency of the United States Government.**
- No. 2—**Todėl, kad pas mus galite pradėti taupyti su \$1.00 daugiau, jeigu norite, arba galite pasidėti didesnę sumą.**
- No. 3—**Todėl, kad pas mus taupomi pinigai neša aukštą dividendą 3% (our current rate).**
- No. 4—**Todėl, kad pas mus, pinigai buvo ir yra išmokami pareikalavus.**
- No. 5—**Todėl, kad pas mus, galite taupyti arba išsiimti laisvais. Dėl informacijų rašykite arba pasaukite—GROVEHILL 6-7575.**
- No. 6—**Todėl, kad pas mus galite gauti paskolą pinigų morgičių lengvais mėnesiniais išmokėjimais.**
- No. 7—**Todėl, kad pas mus galite atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus, mūsų raštinėj galite apmokėti visokiausias bylas, su money orders, arba su mūsų čekiais.**
- No. 8—**Todėl, kad pas mus, visada ir visiems patarnavimas yra mandagus ir teisingas.**

Rekomenduodami mus savo draugams, meldžiame priminti, kad CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, teisingai tarnauja Chicago Lietuvos finansiniuose reikaluose, per 25 metus. Laikė didžiosios depresijos, kada didžiama finansinių įtaigų uždarė biznio duris, CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, per tuos sunkius laikus, pasekmingai atsilaike, išmokėdama kiekvieną centą savo taupytojams.

Malonu pranešti mūsų šerinkams, kad CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION Board of Directors ir vėl užgyrė išmokėti 3% dividendų (per annum) visiems mūsų taupytojams už pirmus 6 mėnesius šių metų.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6234 So. Western Ave. Tel. GROvehill 6-7575

JOHN PAKEL, President.

Pinigai padėti iki 15 dienos Liepos (July), gaus dividendą už visą Liepos mėnesį.

Kanados Lietuvių Žinios

KANADIEČIAI, PAJUDINKIM ŽEMĘ!

1946 m. žurn. Stp. Vykintas, tremtyje pradėdamas leisti literatūros, meno ir mokslo dvasia-vaivaitinį žurnalą "Mintį." Redakcijos žodyje kreipėsi į skaitytojus ir bendradarbius su šitokia apeliacija:

—Gimstame iš naujo. Ir kiekvieną sekundę gimstame nauji. Siekiame, kad kiekvienas vis naujai gimtų ir kaskart atgimtų. Senus drabužius nusimetame ir apševalkame naujais. Senus smegenis sunaikiname ir pakeičiame naujais. Seną suglebusią valią užgnaužiame ir paraiškiame naują atominę valią: gyventi ir kurti.

Tiesa, sakėčiau, kad toks "Minties" žurnalo Redaktoriaus šūksnis skambėjo gal kiek "ke-

kyčiau, tikra atominė valia — gyventi ir kurti. Šį teiginį patvirtina daugybė leistų ir tebeleidžiamų laikraščių tremtyje, šimtai išleistų knygų, sukurtų mokslo ir meno kūrinių bei kitokių kultūrinių laimėjimų. Tai vis, sakėčiau, darbas tų nušmugintųjų asmenybių, kurie lindėjo ir daugumas tebelindėjo aplūžusiuose barakuose, "balivoja" pasidėję ant stalo dažnai apsususių silkės galvų ir nešioja "uniforminius" UNRRA-os ar IRO duotus rūbus — žalius, apdrįžusius švarkus ir nebeat-skiriamos spalvos kelnes... Tai gi, jie buvo ubagai, daugis ir tebėra, išvirsinėjį išvaizdą, bet, turime pripažinti, kad jų buta-turtuolių ir milžinų dvasinėj sričių.

Dabartiniu metu didelė dauguma mūsų tremtinių jau pasiekė JAV-bių kontinentą, daugelis jų — įsikūrę ir Kanadoje. Jų eilės — kasdien vis dar didėja. Tuo žinoma, mes turime džiaugtis ir puoselėti viltis, kad lietuvių tauta nežus, nežūrint kokie bausis bandymai jai keliami pastotų ir ateityje. Bet...

Ar tuo mūsų pareigos ir baigiasi?

Ach, vis dėlto, tai, toli gražu, ne. Neužtenka, kad mes, įsikūrę laisvoji Kanados žemėje, jau pasijustumėm saugeni nuo despotiško bolševizmo pavojaus. Neužtenka to, kad mes šiandien esame sotūs, apsirėngę ir galime laisviau atsikvėpti po sunkių pergyvenimų ir didelių vargų.

Nūdien mus lydi ir gal dar ilgiai lydės dideli, o dideli įsipareigojimai savo gimtosios žemės laisvinimo darbe, lietuviškosios kultūros puoselėjimo ir propagavimo dirvonuose, kilnaus altruizmo bei labdaros dar tebevargančių savo brolių ir sesių atžvilgiu ir t.t. ir t.t.

Mūsų brolių-partizanų liejamas kraujas uždeda mums šias pareigas ir lietuviš, nežūrint kur jis begyventų, neturi tų pareigų bodėtis, jų atsiskaityti.

Šiuo metu kalbėsiu tik apie Kanados lietuvius, nes žinau, kad naujai atvykusieji į šį kraštą, eidami žingsnis į žingsnį su seniau atvykusiais ir Kanadą lietuvišiais bei dirbdami gražioje koalicijoje su jais — daug, o daug galėtų padaryti kenčiančios savo Tėvynės labui ir bendram lietuviškam reikalui.

Čia pat norėtūsi pabrėžti, jog yra pats laikas baigti kanadiečiams lietuviams organizacinius nesutarimus ir pradėti rimtą, pozityvų darbą, o to darbo — yra daug ir net begaliniai daug.

Gausybės darbų parašėte

Tiesa, mes Kanadoje gyvendami negalime kokių nors didžiulių darbų nudirbti nūdienės atominės gadinės prasme. Negalime keltis ir dirbdintis fizi-nių ginklų, kurie galėtų būti reikalingi Tėvynės atvadavimo valandoje, negalime (pagaliam, mums ir nereikia) šnipinėti ir siekti, kad gavus atominės bombos paslaptis (kai kurie iš mūsų, be abejonės, turi tokius uždavinius, tai pentakoloninis lietuviškas komunistinis elementas), bet mes turime čia, Kanadoje, geriausias sąlygas stipriausiems savo ginklams gamintis — tai kultūrinės veiklos sritį. Tie gi ginklai — yra visad nauji, modernūs ir nesens-tų. Jų ir parakas niekad neatidreksa...

Mūsų kultūros, meno ir moksl-o srityse sukurti ir pasiekti laimėjimai — yra, ir ateityje bus, — mūsų atominės bombos...

Tai gi, tik į darbą!

Nuo ko pradėti? — Daug kam kils klausimas. Pirmiausia, pasakyčiau, kad mes, atvykusieji į Kanados žemę, turėtumėm kuo ryžtingiausiai pasistengti patys save parodyti vietos gyventojams — kanadiečiams, žinoma, daug kas pasakys, kad ir nepasirodancius jie mus ma-

to. Tačiau — tai buvo išsireik-šta daugiau perkeltine prasme. Čia ir yra blogiausia, kad ligi šiol lietuvių daugiausia stengėsi parodyti tik lietuviui. Kitaip sakant, mes dažnai ruo-šėme ir teberuošiam paskaitas, koncertus, minėjimus, rašėme ir teberašome į spaudą, bet... Tas priemama tik lietuviškajai auditorijai ir lietuviškam žiu-rovui, klausytojui ir skaityto jui...

O turėtumėm pasistengti, kad ne vien tik mes patys, bet ir kanadiečiai pamatytų lietuvių ne vien tik apgailėtiną pozą prie kastuvų, šakių ar kirkos, be-rausiantį žemes ar ką panašaus ir belaukiantį kuklaus 75 cen-tų atlyginimo į valandą. Tiesa, yra svarbu ir tai, nes tuo rīšama mūsų fizinės egzistencijos klausimas ir parodomas lietu-viškasis darbštumas, lietuviškas džiaugsmas reikia konstatuoti faktą, mūsų darbavimų dar nėra apvylęs. Tačiau yra daug svarbiau mums pasirodyti, jog esame tokios tautos žmonės, kurie, nors būdami atskirti ir iš-blokšti iš gimtojo krašto, bet moka kurti ir dirbti taip pat ir dvasinės srities darbu.

Ligi šiol, deja, stebint Kanados lietuvių gyvenimą, nedau-giausia tokių pasireiškimų bu-vo pastebėta, kuriais galėtų pa-sigrožėti ir pasidžiaugti vietie-niai kanadiečiai. Ypač didesnios lietuviškos kolonijos, atrodo, dar nesame suruošę jokių lietuviškojo meno propagavimo parodų (berods, tas buvo pa-daryta tik mažytį St. Catharines kolonijoje). O kiek, vis dėl-to, yra pas lietuvius ir gana gražių eksponatų: ir puikių au-dinių, ir medžio drožinių, ir ke-ramikos dalykų, kurie tremtyje pagaminti arba atsivežti ir iš Nepriklausomos Lietuvos.

Padėkime, mieli lietuviai, pa-rodote po stiklu kad ir sauja lietuviškosios žemės, šalia kitų eksponatų. Ir kiek asociacijų, kiek mistinio susimąstymo į sukels parodos lankyto — sve-timtaučio arba ir savojo tautie-čio galvoje? Gi tą brangenybę, tą šventąją savosios žemės re-likviją, tikiu, dar ne vienas lie-tuvis yra išsaugojęs ir atsive-žęs net į užjūrį...

Toliau. Juk nemaža yra mū-siškių, yra net lietuviškosios studentijos Kanados universite-tuose, kurie, jei klauso paskai-tų anglų kalba, tai ir tą kalbą moka. Vienok, vis dėlto, dar la-bai nedaug rašinių prasikver-bė į Kanados vietinę spaudą, kurie nušviestų tragiškąją Lie-tuvos padėrį, supažindintų ka-nadiečius su pačių lietuvių pa-siektais kultūriniais bei meno ir mokslo laimėjimais ir t.t.

Turime jau čia, Kanadoje, ge-rų lietuviškų dainininkų — so-dlistų, muzikų, dailininkų ir ki-tokių lietuviškosios dainos, žo-džio ir meno propaguotojų, bet ir tai didesniu mastu dar nepa-sirodėme platesnei Kanados vi-suomenei, nebent yra buvę tik siaurų, "lokalinio" pobūdžio pasireiškimų. Žinoma, šiais žo-džiais, anaipol, aš nekaltinu lietuvių, nes gal buvo tam rim-tų ir priežasčių. Gal dar nesu-spėta, bet norisi priminti, kad tas siektina ir darytina.

Mes gi turime pasirodyti, kad esame kultūringos tautos žmo-nės, kad esame visiškai pri-brendę ir pasiruošę laisvam ir nepriklausomam gyvenimui ir kad verta apie kenčiančią Lie-tuvą šio krašto diplomatams už-siminti ir tarptautiniame foru-me palankia prasme.

Tai gi, kanadiečiai, sukruski-me! Pajudinkim žemę!

Pranas Vidžiškis

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBINIŲ KAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIAS RASTUS.

Toronto, Ont.

DEMESIO!

Šių metų liepos mėn. 3 d., 3 valandą po pietų, Toronto Lietuvių Socialdemokratų kuopa rengia Oakvillie didele ir domia gegužinę, kurioje groš didelis orkestras ir bus įrengta dides platforma — šokiui grindys. Ant jų norintieji tu-rės geriausios progos pasižokti. Gegužinės vieta — gražus ir švarus miškelis, kuriame peritais metais buvo Toronto SLA kuonos gegužinė. Važiuojant iš Toronto Queen

Elizabeth keliu Hamiltono link ir privažius Oakvillės trafiko šviesas, sukti į dešinę. Pavažia-vus apie 1 mylių keliu, reikia skersai pervažiuoti žvyrinį ke-lią ir stebėti kairėje pusėje miškelį, prie kurio bus gegu-žinės ženklai. Važiuojant iš Hamiltono, tas šviesas priva-žia-vus, sukti kairėn.

Visą jaunimą ir senimą kvie-čiame gausiai atsilankyti.

—Valdyba.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJIENAS"

Prašo atsiliepti

Karosaitė-Raubienė, "Liudvi-ka, kilusi iš Naujųjų Elm'nin-tų (Baltadvario), Anykščių valsč. Utenos apskr., prašo at-siliepti Amerikoj gyvenančius savo gminės bei kaimynus šiuo adresu:

(23) Oldenburg i. O., Post Ofen, Wehnen, D. P. Camp, Germany, British Zone.

"NAUJIENAS" skaito visų srovių žmonės: darbininkai, biznieri, profesionalai, dvasininkai, mokslininkai, valstybininkai.

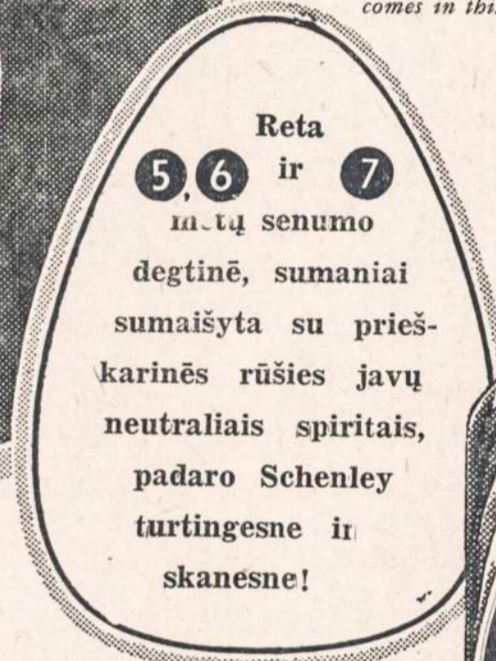
ROLAND YOUNG,

garsus scenos ir ekrano žvaigždė sako:

"I prefer finer-tasting"
SCHENLEY

turtingesnė, švelnesnė, nes jūs gaunate **SENESNĘ DEGTINĘ**®

For your convenience, Schenley now comes in this handsome round bottle

\$3.94 41% alc. \$2.48 41% alc. \$1.26 41% alc.

*RARE BLENDED WHISKY 86 PROOF. THE STRAIGHT WHISKIES IN THIS PRODUCT ARE 5 YEARS OR MORE OLD. 35% STRAIGHT WHISKY, 65% GRAIN NEUTRAL SPIRITS. 10% STRAIGHT WHISKY 5 YEARS OLD, 10% STRAIGHT WHISKY 6 YEARS OLD, 15% STRAIGHT WHISKY 7 YEARS OLD. COPR. 1949, SCHENLEY DISTRIBUTORS, INC., N.Y.C.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

3a Fourth Ave., Ville LaSalle, MONTREAL, QUE., CANADA

Savaitinis 8 puslapių Kanadoje ledžiamas laikraštis. Svarbiausias laikraščio tikslas — apvienyti visus lietuvius bendrai ir vieningai kovai už Lietuvos išlaisvinimą. Redaktoriaus — JONAS KARDELIS.

PRENUMERATA METAMS

Kanadoje	\$3.00
Užsienyje	3.00
Australijoje	4.00

"Nepriklausoma Lietuva" leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba

TIK IS KANADOS SIUNCIAMI GERIAUSI MAISTO PRODUKTAI Padėkime Badaujančiam Tremtiniui

GERIAUSIAI JUMS PATARNAUS VALDŽIOJE REGISTRUOTA BENDROVĖ "HELP"

HELP priima maisto siuntinių užsakymus į visas Vakarų Europos valstybes, išskiriant USSR kontroliuojamas. HELP patarnauja Kanados ir J. A. Valstybių žmonėms. Siuntiniai siunčiami greičiausiai Kanados pašto laivininkystės keliu. HELP pilnai garantuoja už siuntinių pristatymą adresatui; kiekvienam atveju prisūnčia Tamstai pakvituota orderi. SIŪSKITE LAISKĄ SU UŽSAKYMU ŠIANDIEN: (Pagaidejama, kad pavarėdės ir antraštelė būtų parašyti aiškiai, drukuotom raidėm. Už klaidingai paduotus antraštes HELP neatsakys)

HELP Reg'd P. O. Box 777 Place D'Armes MONTREAL 1, QUE., CANADA

SIUNTINYS Nr. 1

TIK \$8.95

- (su įpakavimu 20 svarų)
- 5 svarai kiaulinių TAUKŲ
- 2 svarai KAVOS (PUPELIŲ)
- 5 svarai CUKRAUS
- 2 dėžės kenuotos MĖSOS
- 1 svaras GRIETINĖS
- 1 svaras RYZIŲ
- 1 svaras KAKAVOS

SIUNTINYS Nr. 2

TIK \$5.70

- (su įpakavimu 10 sv.)
- 4 sv. KIAUL. TAUKŲ
- 1 svaras KAVOS pupelių
- 1 dėžė ken. MĖSOS
- 1 svaras CUKRAUS
- 1 svaras KAKAVOS
- 1 svaras RAZINKŲ

SIUNTINYS Nr. 3

TIK \$4.95

- 8 sv. kiaul. TAUKŲ

SIUNTINYS Nr. 4

TIK \$6.50

- 2 svarai ARBATOS
- 4 sv. KIAUL. TAUKŲ
- 3 gab. TUAL. MUILO

SIUNTINYS Nr. 5

TIK \$3.95

- 4 sv. kiaul. TAUKŲ
- 1 gab. tualetinio MUILO
- 2 gab. šokolado "BAR"

SIUNTINYS Nr. 6

TIK \$3.60

- 2 svarai kiaul. TAUKŲ
- 1 dėžė GRIETINĖS
- 1 svaras CUKRAUS

KANADOJE GALIMA GAUTI

NAUJAUSIOS LIETUVISKOS PLOKSTELĖS

- TEN, KUR NEMUNAS BANGUOJA. Muzika Al. Kačanausko. Išpildo: Liet. Valst. Operos Sol. E. Kardelienė.
- VAI GRAŽŪ, GRAŽŪ ANT KALNO. Muzika Al. Kačanausko. Išpildo: Liet. Valst. Operos Sol. E. Kardelienė.
- ANT EZERĖLIO RYMOJAU. Liaudies daina. Išpildo: Lietuvos Valstybės Operos Solistė E. Kardelienė ir 3 broliai Lapinai.
- RAMUNĖLĖS. Muzika E. Laumenskienės. Išpildo: Lietuvos Valstybės Operos Solistė Kardelienė ir 3 broliai Lapinai.
- LIETUVISKŲ MELODIJŲ POPURI. Išpildo: 3 broliai Lapinai.
- PRADĖS AUŠRELE AUSTI. Valsas. Išpildo: 3 broliai Lapinai.
- IS RYTŲ ŠALELĖS. Liaudies daina. Išpildo: Lietuvos Valst. Operos Sol. E. Kardelienė ir 3 broliai Lapinai.
- PAMYLĖJAU VAKAR. Liaudies daina. Išpildo: Lietuvos Valst. Op. Sol. E. Kardelienė ir 3 broliai Lapinai.
- DUNDA KLUMPĖS, KAIP PATRANKOS. Lietuvių polka. Išpildo: 3 broliai Lapinai.
- SUKTINIS. Lietuvių šokis. Išpildo: 3 broliai Lapinai.

Greitas, saugus ir garantuotas pristatymas į bet kurią Kanados ir USA vietovę. Pilnas albumas su dešimčia išpildymų (5 plokstelės) tekainuoja \$9.45, prisūntimui 55 centai. Viso \$10.

Užsakymus ir pinigūs siūskite jau šiandien:

"ALPHA", P. O. Box 777, Place D'Armes, Montreal 1, Quebec, Canada.

NAUJIENOS

RENGIA ŠAUNŲ PAVASARINĮ PIKNIKA

Nei vienas nepasilikite namie. Visi atvykite ir prisidėkite prie besilinksminančios publikos.

SEKMADIENĮ,

Birželio-June 26, 1949

LIBERTY PARK

WILLOW SPRINGS, ILL.

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:		Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:	
\$7.00 per year in Canada		Metams	\$7.00
\$7.00 per year outside of Chicago		Pusei metų	3.50
\$9.00 per year in Chicago		Trims mėnesiams	2.00
4c per copy			
Užsakymo kaina:		Užsienioose:	
Chicagoje—paštu:		Metams	\$10.00
Metams	\$9.00	Pusei metų	5.50
Pusei metų	4.50	Trims mėnesiams	3.00
Trims mėnesiams	2.25		
Vienam mėnesiui	.90		
Chicagoje per išnešiotojus:			
Viena kopija	4c		
Savaitėi	.25		
Mėnesiui	.90		

Naujienuos eina kasdien išskiriant sekmdienius. Leidžia Naujienuos Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telef. Canal 6-8500. Piniigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Dėl Atomo Kontrolės Irgi Nesusitarė

Delegatai į Jungtinių Tautų atominės energijos konferenciją negalėjo susitarti ir paliko komisijai iš penkių didžiųjų valstybių ir Kanados surasti kokią nors formulę konferencijai uždaryti.

Amerika dar vis neatsisako nuo savo pasiūlymo pavesti atominės energijos kontrolę tarptautinei organizacijai su ta sąlyga, kad kiekviena dalyvaujanti valstybė prižadėtų pilną kooperavimą ir pasiduotų griežtai tarptautinei inspekcijai. Bet Sovietams ir jų satelitams to ne gana. Jie reikalauja, kad tuo pačiu metu, kai bus pasirašyta sutartis dėl atominės energijos kontrolės, būtų pasirašyta ir kita sutartis, draudžianti atominę bombų vartojimą.

Jie gudrumas tų bolševikų! Jie nori, kad Amerika tuojau sunaikintų savo atominės bombas ir prižadėtų daugiau jų negaminti; o Rusija, įėjusi į tarptautinę kontrolės komisiją, patirs visas bombų gaminių paslaptis, ir darys kas jai patinka Sibiro tundrose arba Turkestano dykumose, kurių nepasiekis jokie inspektoriai. Kas privers Staliną vykdyti sutarties sąlygas, jeigu jisai nenorės jų vykdyti? Nesuskaitomą daugybę tarptautinių sutarčių jisai jau sulaužė.

Jungtinės Valstybės šiandien turi atominę bombų gaminių monopoliją. Kokia prasmė buvo siūlyti nuo jo atsisakyti? Ar sovietų valdžia atsisąžėdė bent menkiausio dalykėlio Amerikos arba kitų vakarinių tautų naudai?

Sakoma, kad šios šalies valdžia parodžiusi savo „širdies kilnumą“, kviesdama bolševikus į partnerius atominės energijos naudojime. Bet kada ir kur rusai elgėsi, kaip padorus partneriai: ar Berlyne, ar Korėjoje, ar Austrijoje?

Laimė, kad bolševikai pasiūlymą atmetė. Reikėtų jį tuojau atšaukti — ir tas diskusijas baigti.

Višinskio Biblija — Humbugas

Norėdamas parodyti savo mokytumą ir proto miklumą, sovietų užsienio reikalų ministeris Andrei Višinskis, ginčydamasis su Amerikos valstybės sekretorium Achesonu, pavartojo neva citatą iš Biblijos: „Negaudyk blusų, kad neprasprūstų kupranugaris tarp tavo pirštų.“ Jisai pasakė, kad rusų šventraštyje, iš kurio jisai paėmęs šituos žodžius, paruošė šventas Vladimiras.

Bet rusų literatūros ir istorijos žinovai tuojau sugavo Višinskį pamalavus. Jie nurodo, viena, kad oficialaus rusiško Biblijos vertimo nėra; antra, kad kniazijos Vladimiras, kuris 988 metais įvedė krikščionybę Rusijoje, buvo bemokslis, nemokėjęs pasirašyti nė savo vardo; trečia, kad Biblija buvo išversta į senąją slavų kalbą 8-ame šimtmečiuje, t. y. bent už dvejetą šimtmečių prieš Vladimiro laikus, ir, ketvirta, nei tame vertime, nei modernizuotose Biblijos laidoose visai nėra tokio posakio apie „blusas ir kupranugarį“.

Jei Višinskis būtų šitaip „citavęs“ Bibliją Maskvoje, tai „Pravda“ „Izvestija“ ir kiti sovietų spaudos organai būtų pakartoję šio žodžius, kaip šventą tiesą, ir niekas tenai nebūtų drįsęs pareikšti abejonės dėl jo „citatų“ tikrumo. Bet jisai kalbėjo Paryžiuje, ir laisvų šalių spauda kaip bematant įrodė, kad jisai tauzija niekus, apsimeddamas daug žinančiu vyru.

Bolševikų šulams šitoks „šventų raštų“ naudojimas savo apgavimoms teorijoms parenti yra priprastas dalykas. Jie, pav. nuolatos paduoda neva ištraukas iš Markso veikalų, kad atrodytų, jogei socializmo mokslas liepiąs žmones pavergti, terorizuoti ir žudyti „proletariato diktatūros“ vardu. Savo kruviną tironiją jie bando pateisinti citomis iš Abraomo Linkolno kalbų ir Tamo Džeffersono raštų.

Jų mėgiamas triukas tai išpešti kelis žodžius ir kokios nors aukšto autoriteto kalbos arba knygos ir įdėti juos visai priešingai prasmė. Jeigu tinkamos citatos jie nesuranda, tai jie ją patys sugalvoja, kaip kad padarė melo ir falsifikavimo meistris Višinskis! Ir daugelį žmonių jie šituo būdu apgauna.

APŽVALGA

GAMTOS TURTŲ EIKVOJIMAS

Net ir atomo amžiuje žmonės turės taupiai elgtis su gamtos turtais, kad nepritrūktų gyvenimo reikmenų.

Gamtos turtų versmės, sako prof. Siegfried V. Wantrup iš Kalifornijos universiteto, Jungtinėse Valstybėse nyksta smarkiu tempu. Žmonės dažnai eikvoja gamtos turtais ne dėl to, kad jie nemoka su jais tinkamai elgtis, arba iš blogos valios, bet dėl to, kad juos spaudžia esamosios socialinės institucijos, kitaip sakant, visuomeninė santvarka.

EISENHOWER PRIES FEDERALINĘ PAŠALPĄ MOKYKLoms

Columbia universiteto prezidentas, gen. Eisenhower, pasisakė prieš finansinės paramos teikimą iš federalinio išdo mokykloms. Jo nuomone, švietimas tai „vietinis“ reikalas; steigiant, kauntės (apskričiai) ir miestai privalo patys parūpinti lėšas savo mokykloms. Laiške vienam kongresmanui jisai sako:

„Jeigu vietinės bendruomenės atliks savo darbą, tai tada nebereikės skirti daugiau lėšų šelpimui, viso krašto mastu, to, kas esmėje yra lokalinio pobūdžio.“

Eisenhower bijo, kad federalinės pašalpos mokykloms nuves į „paternalizmą, jei ne tiesiog į socializmą.“ „Paternalizmas“ tai tokia politika, kurioje valdžia globoja piliečius, kaip tėvas savo vaikus. Tai slopina žmonių iniciatyvą ir pasitikėjimą savim.

Bet ir Eisenhower žino, kad yra bledų apskričių ir ištuštėitų, kurie nepajėgia sudėti pakankamai mokesčių geroms mokykloms išlaikyti. Ar jaunimas, gyvenęs tose srityse, neprivalo gauti padorios apšvietos?

Federalinis senatas jau priėmė sumanymą paskirti 300 milijonų dolerių mokyklų paramai, kad pradinės ir vidurinės (aukštosios) mokyklos turėtų maždaug po \$55 j metus kiekvienam mokiniui. Einant šituo sumanymu, federalinė valdžia apskaičiuos, kiek pinigų turi kiekvienas steitas savo mokykloms, ir paskirstys tarp jų pašalpą taip, kad būtų pasiekta nurodytasi minimumas. Turtinieji steitai gaus mažiau pašalpos (po \$5.00 kiekvienam mokiniui), o neturtinieji daugiau (iki \$29.18).

Bilių dar turės apsvarstyti atstovų butas. Apgalėtina, kad Eisenhower lyg ir išsisukinėja, nenorėdamas jo parenti.

NEPRITARIA PRIVALOMAI SVEIKATOS APDRAUDAI

Chicagos arkivyskupijos galva kardinolas Stritch mano, kad gydytojų sąjunga gerai daro, priešindamasi prezidento Trumano siūlomai sveikatos apdraudai. Tokią nuomonę jisai pareiškė bankete, kuriame buvo aiškinaama, kaip eina vaju sukelimui pinigų Loyolos universiteto medicinos ir dantistrijos mokykla.

Kardinolas Stritch čia išreiškė konservatyvią nuomonę tų sluoksnių, kurie nenori, kad valdžia kištųsi į sveikatos ir gydomo dalykus. Jiems mažiau rūpi sveikata beturčių, kurie neturi pinigų užmokėti daktarui ir ligoninei, kai jie apserga, negu interesai tų, kurie daro gerą biznį iš pasiturinčių ligonių.

Milijonai žmonių dabar visai nesikreipia į gydytojus arba kreipiasi tada, kada jau pervė-

MOKESČIŲ NAŠTA

USA gyventojams mokesčių našta tolydžiai auga. Nors pradant 1946 metais ji pradėjo mažėti, bet dabar ir vėl pasiriškia tendencija kilti. Vidurtai imant štai kiek kiekvienas gyventojas per metus tokių mokesčių yra sumokėjęs:

1940 metais — 109 dolerius, iš kurių federalie valdžiai teko — 43, valstijų valdžioms — 32 ir vietos — 34. 1941 — 126; 1942 — 171; 1943 — 238; 1944 — 367; 1945 — 380; 1946 — 350; 1947 — 342; 1948 — 373 ir 1949 metais — 363 dolerius. Tai išsiūriėjus į tuos skaičius ir turint galvoje pasaulinius įvykius, galime daryti išvadą, kad mokesčių našta didino ne kas kitas kaip buvęs pasaulinis karas. Karui pasibaigus, ta mokesčių našta pradėjo mažėti, bet kadangi taikos dar nėra įgyvendinta, o galimo karo gresmė nėra dingusi, tai ir mokesčiai pradėjo mažėti ir vėl pakilo, nors šiais metais tiek jie yra sumažėję.

O greta viso šito, dar turėkime galvoje, kad ir visi kiti pragyvenimo kaštai pakilo. Tai vis karo padariniai.

Jei ir dabar dar mokesčiai nemazėja, tai didžiausiu kaltininku yra SSSR, kuri taikos įgyvendinimą visais frontais gudriai sabatuoja.

PRALOŠTAS GYVENIMAS

Apie Lenkijos Maršalo J. Pilsudskio vaidmenį Lietuvių-Lenkų byloje plačiai rašo J. Pilsudskio artimas bendradarbis publicistas T. Katelbach lenkų žurnale „Nepriklausomybė“ (T. Katelbach. Rola Pilsudskiego w sprawie Polsko-Litewskiej. Niepodlegosc. Tom I, 1948).

Pagal T. Katelbachą jau 1924 m. 1925 metais Pilsudskis paskalbėjime su artimais bendradarbiais išsireiškė: „Jūs šitos Lenkijos neišlaikysite. Audra, kuri ateina, yra per daug didelė. Dabartinė Lenkija galėtų gyventi vien kažkokiam laimingam, auksiniam istorijos perjo-

de. Nebent lenkų žemdirbys su prastų savo paskirtį. Nes aš pralošia savo gyvenimą, — man nepavyko sukurti didelės federatyvinės sąjungos, su kuria turėtų skaitytis pasaulis.“ „Griuvimas planuotos Pilsudskio federacijos“, prideda T. K., „buvo didžiausia Maršalo politinė drama. Kadangi šitame plane pagrindinis vaidmuo (kluzczame stanowisko) turėjo priklausyti Lietuvai, tad Pilsudskio nepasisekimai Lenkų-Lietuvių bylose buvo, ne vien jo asmeninė drama, bet tur būt ir didžiausia drama Pilsudskio — politiko ir valstybės vyro.“

T. K. supažindina skaitytojus ir su pačiu federacijos projektu: „Pradėdamas 1919 m. ofensyvą prieš bolševikus, Pilsudskis turėjo aiškiai užbrėžtą planą. To plano jis nevedino federacija. Paprastai, norėjo užimti Lietuvą su Vilniumi, Gudiją su Minsku, Ukrainą su Kijevu, sudaryti įvykusius faktus, o smulkmenas atidėdavo vėlesniam laikui. Skaitydamasis su Lenkijos militariniu silpnumu vengė, išskirdamas Lietuvą, užbrėžti rubežius būsimiems valstybiniais padariniais (twory panstwowe). Sūrišti su Lenkija karo ir politiniais susitarimais jie turėjo skirti Lenkiją nuo Rusijos. Toks buvo toli einantis tikras Pilsudskio politinio plano tikslas. Federacija turėtų drauge su Lenkija sudaryti valstybinį vienetą su keliasdešimt milijonų gyventojų.“

Toliau T. K. rašo, kad Pilsudskis neskelbė savo planų. Žinojo, kad jiems pasipriešintų rusų ar vokiečių, taip pat ir Vakarų Abiaktai ir net patys lenkai su stambia tuomet ir įtakinga Lenkijoje Endekų (Tautinin-

šai-demokratai) partija. Aišku taip pat, kad federacijos planams „nebuvo paruošti“ nei ukrainiečiai, nei gudai, nei lietuviai.

T. K. reveliacijos mums yra įdomios ta prasme, kad jos patvirtina mums jau žinomas, bet dar dokumentaliai ligi šiol nepatvirtintus 1918-1920 m. Pilsudskio planus, pagal kuriuos 60-70 milijonų užrainedžių, gudų, lietuvių, gal ir latvių turėjo pasidaryti dvidešimtmilijoninės Lenkijos vasalais.

Kad nekaita buvo projektuojama, rodo tas faktas, kad Pilsudskis pradėdamas Lietuvos, Gudijos ir Ukrainos okupaciją stengėsi sudaryti įvykusius faktus, o „smulkmenas“ žadėjo išspręsti vėliau. Kyla klausimas, kokios gi turėjo būt tos smulkmenos? O gi, okupuotų kraštų ir tautų suverenumo klausimas. Pilsudskio akimis žiūrint, pats mažiausias ir mažiausiai svarbus. Nereikia būt nei dideliu politiku nei pranašu, kad suprast, jog Pilsudskio planams pavykus, kaip sakėme, 60-70 milijonų „federatyvinių“ kraštų gyventojų atsідurtų Lenkijos protektorate. Tokiom sufederuotoms kaip „lygus su lygiais ir laisvi su laisvais“ tautoms Lenkija gal ir paliktų kas nors panašaus ir vietinio pobūdžio autonomiją ir tai tik tol, kol Lenkija militariniai buvo silpnai ir bijojo bet kokios išorinės intervencijos. Aišku, kad jau tuomet, nuvokdami Pilsudskio planų esmę, jų negalėjo palaikyti nei lietuviai, nei gudai, nei ukrainiečiai.

Galėtų kilt klausimas, kodėl lietuvių tauta taip ir visur Pilsudskio ir jo bendraminčių niekinama kaip „neistoriška, neturinti savo vertės pajautimo“ turėjo federacijos planuose suvaidinti kažkokį esminį vaidmenį (kluzczowe stanowisko). Šio klausimo T. K. neaiškina. Mums atrodo, kad Pilsudskis žemindamas lietuvius ir nenorėdamas skaitytis su jų politinėmis aspiracijomis aukštai vertino tos „neistoriškos“ tautos būtent jos „istorinį“ bagažą ir patrauklų, niekad tarptautiniuose santykiuose nesuteptą Lietuvos vardą, kuris ir galėjo būt panaudotas, kaip atrakcija gudams ir ukrainiečiams, kurių tarpe istorinės Lenkijos vardas nebuvo nei per daug patrauklus, nei po-

puliarus, tuo tarpu kai ir ukrainiečių ir gudų tarpe Lietuva turėjo nemažai draugų.

Be to realizuota Pilsudskio buv. D. Lietuvos kunigaikštystės ir buv. Lenkijos karalystės sąjunga, unija ar federacija žymiai galėjo padidinti Lenkijos politinį kreditą Vakaruose, kur Lietuva jau tuomet turėjo nemažai simpatikų ir užtarėjų.

Pilsudskio žygiai į rytus nepavyko. Trumpam laikui užimtus Minską ir Kijevą teko vėl užleisti daug skaitlingesnei bolševikų kariuomenei, — žuvo Pilsudskio politiko ir valstybės vyro planai.

Tuomet Pilsudskis suorganizavo dar žygį užgrobti Lietuvą.

Tas izoliuotas karo žygis, organizavo žmogaus, kuris, kaip sako T. K., buvo gimęs Lietuvoje, prie jos ir jos tradicijų prisirišęs ir karštai jai mylėjo, o ypatingai mylėjo Vilniją ir Vilniaus miestą. Tad išėina, kad vieno žmogaus užuogaidoms patenkinti Vilnius gen. Želigovskio buvo klastingai užpultas ir Vilnija atplėšta nuo gyvojo Lietuvos kūno. (Pradinis to žygio tikslas buvo visos Lietuvos okupacija, tačiau smarkiai nukentė ties širvintais nuo generolo Žukausko priešpuolimo Želigovskio daliniai turėjo ilgesniam laikui sustoti, o gal būt buvę išvaryti iš Vilniaus, jei ne išimaymas Aliantų kontrolės komisijos, kuri sustabdė karo operacijas, kuri sustabdė karo operacijas, kuri sustabdė karo operacijas kurt naują fantastišką „Litwa Srodkawa“ ir ją inkorporuoti į Lenkijos valstybę.

Pilsudskio manymu, Lietuva nustojusi savo istorinės atramos — Vilniaus, ilgai negalėjo išlaikyti savo nepriklausomybės ir kaip prinokęs obuolus turėjo kristi į Lenkijos glėbį.

Tomis mintimis jis gyveno iki pat mirties.

T. K. savo straipsnio gale rašo, kad 1938 metais Pilsudskio viltys išsipildė, griuvo siena 20 metų skyrusi Kauną nuo Varšuvos; ta proga T. K. buvo pasakęs per radio kalbą, kurios dalį cituojame: „Težino lietuviui, kad norime su jais gyventi kaip su laisva, nepriklausoma tauta, kuri daugiau už viską myli savo Tėvynę, savo kalbą, savo kultūrą. Kiekvienas Lenkijas šiandien užmiršta praeitį...“ Atseit užmiršta ir Suvalkų sutarties sulaužymą ir Lietuvos sustinės užgrobinimą... —oOo—

Daug vandens nuo to laiko nuplaukė ir Nemunu ir Visla. Šiandien, kai senoji Europa guli griuvėsiuose, kai pusė jos drauge su Lietuva ir Lenkija kenčia kruviną bolševikų vergiją, galima kiek šalciau vertinti praeitį ir mūsų santykius su Lenkija.

J. Pilsudskis nebuvo tarpjūri federacijos plano išradėjas. Kaip žinome ši koncepcija gimė tuomet, kaip Lietuvai ir Lenkijai kilo rimtas egzistencijos pavojus iš Rytų ir iš Vakarų, XIV šimtmečio pabaigoje. Lenkijos ir Lietuvos (drauge su Gudija ir Ukraina) sąjunga buvo tuomet suprojektuota ir realizuota Jogailos, Vytauto Didžiojo ir Lenkijos politikų pastangomis.

Tos sąjungos tikslai — bendras apsigynimas buvo aiškus ir sąlygos bent pradžioje buvo Lietuvai priimtinos.

Jei Lietuva laikui bėgant šioje sąjungoje nustodavo vis daugiau ir daugiau suvereninių teisių, turime kaltinti ne vien Lenkijos imperializmą, bet žymia dalimi ir Lietuvos bajorijos ištautėjimą.

Analoginiai sukurta XIV šimtmečiu tarpjūri sąjungai šiandien Vakarų Europa sudarė Sąjungą, kurios tikslai irgi yra analoginiai: apsiginti nuo užpuoliko. Šią Sąjungą sudarė eilė valstybių pradant milžinų — Anglija ir haigiant nykštu — Luxemburgu bendram darbui ir jei reikia bendram apsigynimo karui. Sąjungoje visi šios nariai turi vienodas teises, bet kiekvienas iš jų sutiko pa-

aukoti bendram labui „dalį savo valstybinio suverenumo“; pirmuoju tokiu žygiu yra sudarymas bendros karo vadovybės, kur tuojau ir teko paaukoti dalį suverenumo, nes karo jėgos negali vadovauti pulkas vadų, o tik vienas asmuo.

Gal netolimos istorijos bėgyje ir Lietuvai kaip ir Lenkijai teks ieškoti artimų bendradarbių savo nepriklausomybei atstatyti. Federacijos sistema darosi Europoje populiari ir mums gal ir teks netolimoje ateityje šį klausimą svarstyti ir spręsti. Ir ar neteks mums grįžti prie senos koncepcijos, kurią mėginio pakartoti J. Pilsudskis?

Gal ir taip. Ir tos galimybės nėra pagrindo bijoti ir vengti. Tiesa, 1918 metais lenkai griežtai atsiskė pripažinti Lietuvos nepriklausomybę, o Pilsudskis Lietuvos Tarybos atstovams pareiškė, kad jis yra Lietuvos draugas noris jai padėti, tik reikalavo, kad lietuviai apribotų savo teritorialines pretenzijas vien etnografinėmis, o ne istorinėmis Lietuvos žemėmis, bet čia pat pridėjo: „Lenkija nieko neturi prieš tai, kad būtų sukurta Lietuvos valstybė, bet man atrodo, kad valstybiniai Lietuva bus sujungta (bėdžie zespolona) su Lenkija.“

Jei ir ateityje būtimoji Lenkija taip supras „lygiųjų su lygiais“ bendradarbiavimą, tai ji nesuras pritarėjų nei Ukrainoje, nei Gudijoje, nei Lietuvoje; jau ir šiandien ukrainiečių spaudoje pasitaiko nuomonių, kad tarpjūri sąjunga galima sukurti ir be Lenkijos, kuri ir taip turės derinti savo politiką su politika naujo didelio Rytų kaimyno.

Nesinori tačiau tikėti, kad Lenkija vėl kartotų brangiai mums ir jai pačiai atsiėjusius eksperimentus; vis daugiau ir daugiau lenkų tarpe atsiranda balsų, kviečiančių lenkus atsiskirti nuo išbujojusio patriotizmo, kuris dažnai virsta atkakliu šovinizmu, ir gerbt kitus taip, kaip lenkai patys save gerbia.

Nemažai panašaus turinio straipsnių patalpino lenkų savaitraštis „Kronika“ (eina Vokietijoje), kur pav. kalbėdamas apie galimą federaciją K. Hrabyc išsireiškė, kad mūsų bendrame naujame name neturi būt „savininkų ir nuomininkų“ — visi turi būt bendro turto valdytojai.

Tas pats žurnalas „Kronika“ (21.11.1948 Nr. 47) patalpino pareiškimą lenkų egzilinės vyriausybės Užsienio Reikalų Ministerio Ad. Tarnowskio, kuris rašo: „Atgimusios prieš 30 metų Lenkijos tragedija buvo įsipainiojimas į karą su ukrainiečiais, lietuviais ir čekais. Tautos skirtos būti mūsų sąjungininkais bendroje kovoje už laisvę ir nepriklausomybę virto mūsų priešais... susidariusi padėtis pasirodė pražūtinga ir lenkams ir ukrainiečiams ir lietuviams ir čekams, o taip pat ir visoms vidurinėms — rytų Europos tautoms... jei nebūtų 1918—1920 mt. konfliktų, o keliolika metų viešpatautų draugiškumas ir sutarimas, tai istorija eitų kitais keliais. Tarpjūrių valstybės išvengtų vargo dvejų okupacijų. Tad reikalinga padaryt viskas, kas gali tas tautas sujungti (ateityje) artimam bendradarbiavimui.“

Su lenkais, kurie netik taip ruošia, bet ir panašiai galvoja lietuviai sugebėtų rasti bendrą kalbą. —J. Strėva

★ New Yorkan suvažiavusiems dantistams patarta nepasakoti nepatirtų žinių apie dantų gedimą. Paskutiniu metu pradėta skelbti nepatikimos ir nepatikrintos žinios. Dr. Joseph Volker sako, kad pasitikėjimas dantistai nukris, jie negalės taip gerai verstis, kaip šiandien verčiasi.

ŽMOGAUS PATOGUMUI

Daržininkams yra labai svarbu laikui ir gerai palaistyti daržą. Šiam reikalui gerai patar nauja šliauka, prie kurios galo pritaisytas automatiškas laistuvėlis. Tai dviejų šakučių prietaisas, kuris vandens spaudžiamas sudaro dirbtinį lietų. Bet tasai laistuvėlis tiek nepatogus, kad jį reikia laisvai laikyti kilnoti, kad visas daržas vienodai būtų pašlakstytas, sudrėkintas, o jei kas užsimiršta, tai tasai automatiškas laistuvėlis vienoje vietoje ilgai veikia. Dabar Columbus Harris šį laistuvėlį tiek patobulino, kad jisai pats vaikšto, dar daugiau, — reikalui esant, net jį medį įlipa, ar automobilį patraukia. Tenka tik šliauką reikiama kryptimi nustatyti, tai jisai pats automatiškai pagal tą šliauką šliaužia ir lyja. Visa tai atliekama vandens spaudimu. Šis naujas laistuvėlis kaštuoja dvidešimt du dolerius ir veikia gerai. Daržininkams ir gėlių mėgėjams tai tikrai naudinga paslauga.

Detroito vienoje krautuvėje įtaisytas automatiškas pardavėjas. Window Shopper lango krautuvėje įtaisyta dėžutė, į kurią įmetus dešimt centų vidaus krautuvės lango pusėje pradeda veikti mikrofonas, kuris visa plokštelėje užfiksuoja, ką pirkėjas pasako. Sakysime, jei pirkėjas dienos metu užsimiršo ko nors nusipirkti ir susigriebė jau tuomet, kai krautuvė uždaryta, tai jisai, pirkėjas, prieina prie krautuvės lango, įmeta tenai į dėžutę dešimt centų ir per ragelį pasako visa, ko jisai iš krautuvės yra reikalingas. Tuomet rytojaus dieną atėjęs pardavėjas išklauso, kas toje plokštelėje yra parašyta ir tuoj pat užsakytoji pasiūnia visa, ką pirkėjas buvo užsakęs, ir jam tą dešimt centų, kuriuos jis įmetė į dėžutę, grąžina atgal. Užsimiršėliams labai geras patarnavimas.

Tenka spėti, kad šis išradimas greitai laiku praplis visose krautuvėse.

Automobilių pramonininkas Henry J. Kaizer užsakė sau didžiulį motorlaivį. Jisai gal n

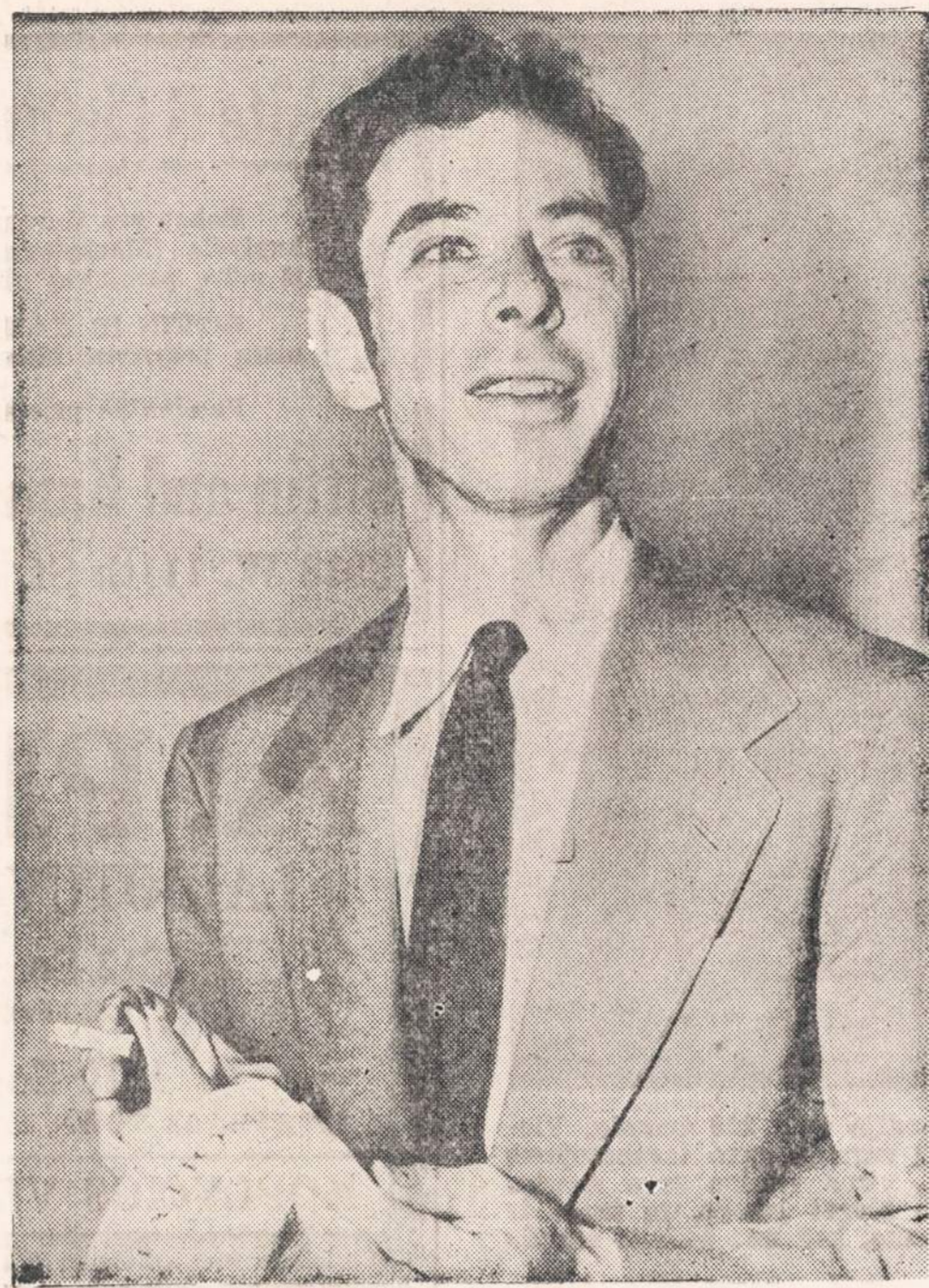
tiel didelis, kiek pajėgus ir bus labai spartus. Spėjama, kad jį valandą juo bus galima padaryti iki 160 mylių. Šių dienų pasaulinis rekordas 141 mylia. Motoro pajėgumas bus 3,000 HP (arklio jėgų) ir turės 24 cilindrus. Vienai valandai benzino suvartos 500 galionų. Tai valandos kelionė tuo motorlaiviu kaštuos per 200 doleriu.

Oregon (Portland) einas laikraštis "Journal" pasistatė sau visai naujoviškus spaudai priitaikintus namus. Pirmuose dviejuose aukštuose telpa visa laikraščio kontora, renkamos ir spausdinamos mašinos, foto laboratorija ir visa kita, kas spaudos darbui yra būtina. Trečias aukštas skirtas spaudos bendradarbiams ir darbininkams garbui, kur sutalpinami atvykusiųjų ir darbą automobiliai. Trečiame aukšte popierios sandėlis. To namo stogas visai plokščias, čia nutupia helikopteris, tai naujoviškas aeroplanas, kuris gali pakilti staiga iš vietos ir lygiai taip staiga bet kur nutūpti. Šis helikopter spaudai yra labai naudingas, nes pakilęs gali vietoje ilgai pabuvoti, tai patogu iš viršaus kas nors nu fotografuoti. Dar kas įdomu, kad iš senos buvusios spaustuvės linotipai buvo ūmai į naują vietą perkelti ir dar cementui galutinai neišdžiūvus, jau renkamos mašinos tuoj galėjo veikti. Todėl spaudos darbas dėl naujo namo statybos ir visų mašinų jį perkaustymo — nesutrukdė.

Pirks susisiekimo priemonių

Kongresui patvirtinus, dar šiais metais USA kariuomenės reikalams bus nupirka 17,589 įvairių automobilių. Šiam reikalui paskirta 83 milijonai dolerių. Tos motorizuotos susisiekimo priemonės bus perkamos įvairiose firmose.

"NAUJENOS" — neissemiamas žinyno ir išimtinis šaltinis. Skaitykite jį ir kitus raginkite skaityti.

Dr. Frank J. Oppenheimer, pagarsėjusio atomo srities mokslininko brolis, lūdiąja kongreso komitetui. Dr. Frank Oppenheimer pareiškė, kad savo laiką jis trejus metus priklauso Amerikos komunistų partijai, bet iš jos pasitraukė dar prieš karą. Jis visą laiką bendradarbiavęs su valdžia, buvo ir yra ištikimas J. V. pilietis. Karo metu jis dirbo prie atomo bombos gaminto darbų.

TARPTAUTINIS PAGALBOS IR ŠALPOS KOMITETAS

"Esu dėkingas jūsų organizacijai, kad ji padėjo man atvykti į šią laisvės šalį."

Tokiais žodžiais Liudas Dovydenas, žinomas lietuvių rašytojas, seneniai išreiškė padėką **International Rescue and Relief komitetui (IRRC)** už save ir tūkstančius DP, kurie dabar yra Vokietijos ir Austrijos stovyklose ir laukia eilės taip pat čionai atvykti.

IRRC įsikūrė 1933 m., kai žymių amerikiečių grupė, susirūpinusių Hitlerio įsigalėjimu Vokietijoje, suprato reikalą sudaryti naują ir specialią pagalbą organizaciją, kurios pirmas uždavinys būtų padėti kovojantiems ir kenčiantiems dėl laisvės.

Karui pasibaigus, atėjo neva taika Europoje, bet šita taika atnešė desimteriopai didesnę naštą Tarptautiniam Pagalbos ir Šalpos komitetui. Tūkstančiai išlikusių karo ir teroro aukų stovyklose, ligoniai ir raiši kreipėsi į IRRC atstovus Europoje, šaukdami pagalbą.

Bet tai buvo tik dalis jo uždavinių. Politinė priespauda šalyse anapus Geležinės Uždangos privertė dešimtis tūkstančių vyrų ir moterų, kurie įgijo garbingą vardą kovoje prieš fasizmą, bėgti ir gelbėti savo gyvas. Ir vėl IRRC atėjo jiems į pagalbą.

IRRC yra žmoniškumo organizacija tikraja šio žodžio prasme. Ji mano, kad dabartinėje pasaulio krizėje, Amerika privalo savo duosnumu pagėti pirmoje vietoje tiems, kurie kenčia vargą, priešindami policinėms valdžioms, užsimojusioms pavergti visą žmoniją. IRRC neklausia, kas kokios tautybės arba religijos. Jisai stato tikrai vieną klausimą: Ar šis asmuo atsiskak nusilenkti tironijai?

Tūkstančiai demokratiško nusistatymo lietuvių, profesinių sąjungų narių ir liberališkai galvojančių tremtinių laukia progos atvykti į Jungtines Valstybes. IRRC įsteigė specialų Lietuvių Įkurdinimo Fondą su tikslu sukelti pinigų šitam reikalui.

Perskaitykite žemiau dedamą pareiškimą ir pasiūskite savo auką tai organizacijai, kuri teikia pagalbą demokratiškiems lietuviams be skirtumo jų religinių įsitikinimų, profesijos arba užsiėmimo.

Padėti lietuviams DP atvykti iš Europos į Ameriką **International Rescue and Relief Committee** steigiam specialų Lietuviams Įkurdinti Fondą. Pagal naująjį DP Įstatymą, tūkstančiams žmonių yra proga atvykti. Bet reikia pinigų pasirošimo išlaidoms ir kelionei į apsigyvenimo vietą, atvykus į šią šalį. Vidutiniškai vienam imigrantui reikia išleisti \$100. Siųskite savo aukas specialiam Lietuvių Įkurdinimo Fondui šiandien. Jūsų auka, \$100 ar \$1, pagreitins demokratiškų lietuvių tremtinių atvažiavimą į Ameriką. (PANAUDOKITE ŠIĄ BLANKĄ):

International Rescue and Relief Committee
103 Park Avenue, New York 17, N. Y.

GENTLEMEN: I gladly contribute \$..... to the International Rescue and Relief Committee for its special Lithuanian settlement fund.

Name .....
Street .....
City ..... Zone ..... State .....
(Čekyje arba Money Orderyje rašykite International Rescue and Relief Committee, Inc.)

East Chicago, Ind.

PADEKA

Visų pirma noriu ypatingai padėkoti pp. Jutkams ir kitiems jų šeimos nariams už taip didelį šelpimą tremtyje ir sudarymą sąlygų atvykti čia į šią laisvės šalį.

Ponų Jutkų šeimoje radau gana didelę, gal net daugiau negu tėvišką globą, ir didelį užjautimą, kurio aš nepamiršiu niekuomet.

Esu labai dėkingas ir East Chicago's Šv. Pranciškaus parapijos kleb. kun. K. Bičkauskui bei kitiems BALFO bei NCWC pareigūnams. Taip pat ir kitiems labai daug savo darbu prisidėjusiems ryšyje su mano atvykimu į US Valstybes.

—Jonas Pečiulis.

Stamford, Conn.

VIEŠA PADEKA

P-ams Juozui ir Rožei Kliukinskams, kurie sudarė man ir mano šeimai galimybę atvykti į Jungtines Amerikos Valstybes, o atvykus suteikė mums pastogę ir darbą ir taip pat toliau besirūpinantiems mūsų naujo gyvenimo įsikūnimu, už jų malonią pagalbą ir tėvišką globą savo ir savo šeimos vardu tariu širdingą lietuvišką aciu.

Taip pat nuoširdžią padėką reiškiu ir kitiems Stamfordo lietuviams, kurie mus parėmė materialiai, o taip pat savo vertingais ir draugiškais nurodymais bei patarimais palengvino mūsų naujo gyvenimo pradžią.

—Juozas Valiūkaitis.

"NAUJENOS" SEŠIU VISO ŽMOŪNŲ DARBU VINKAI RIZNIAI PROFESIONAI DVASININKA VALSTYBININKAI. MOKSIA VINKAI.

DeKalb, Ill.

PADEKOS LAISKAS

1944 metų rudenį drauge su tūkstančiais mūsų brolių lietuvių, veik viską palikę bėgome į mežinią, kad tik išsigelbėtume nuo viską naikinančio bolševizmo. O štai šiandien po 4 ir puse metų sunkios tremties Vokietijoje patekome į didžiąją laisvės šalį. Nors tenka pradėti kurtis viskas iš pradžių, bet mes vėl turime prasmės gyventi ir gražių vilčių savo, o ypač vaikų ateičiai.

Ypatinga ir nuoširdžiausia padėka priklauso mūsų giminiams Mrs. Ant. ir Mr. Justin Misinams, De Kalb, daug pagelbėjusiems tremtyje siuntiniais, atsiuntusiems visus reikalingus dokumentus, taip tviškai priglaudusiems pas save, nuo galvos iki kojų mus apengusiems ir dabar dar maistu ir visaip kaip padedantiems.

Taip pat širdingai dėkojame De Kalb ir apylinkės lietuviams poniams, parėmusiems mus pinigine auka, o ypač Mrs. Monkevičienei suorganizuusiai šią rinkliavą.

Giliai dėkinga,
—Skuodų šeima.

SKAUDUS IVYKIS

TOPEKA, Kans. — Beymour Packing Co. firma birželio 14 d. čia suruošė savo bendradarbiams ir darbininkams pikniką. Žmonių jame dalyvavo per du šimtus. Po gerų užkandžių visi svečiai pasijuto nesveikais. Nebuvo jokių abejonių, kad jie užsinoūdijo. Kiti taip staiga nusilpo, kad juos teko tuoj nugabenti į ligoninę, jų tarpe tos firmos pirmininką J. G. Neville.

Dabar tirama, kodėl taip įvyko. Vieni linkę manyti, kad tai buvusi senstelėjusi mėsa, o kiti sako, kad tai buvę abejotinos rūšies salotos.

Paskutinį ir savo lemiamą žodį tars gydytojai ir chemikai.

...palanki!
Visa-pusiškai mėgiama!
Gerina skonį bile maišyto gėrimo

Samovar Vodka
by Many, Blanc

Klausk savo mėgiamojo užėjo ar likeriu krautuvėje 100 PROOF & Vienas iš 50 išgarsėjusių gėrimų ir likeriu išdirbystės. 80 PROOF
MANY, BLANC & CO., INC., CHICAGO

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

Namų paskolos 4% ir aukščiau

TAUPLYK SAUGIAI... mes per 40 metų visiems išmokėjome ant pareikalavimo

Turtas virš 2 milijonų dolerių. Atsargos fondas virš 2 milijonų.
U. S. Government Securities ir cash virš 12 milijonų.

CHICAGOS STIPRIAUSIA TAUPYMO ISTAIGA.
Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

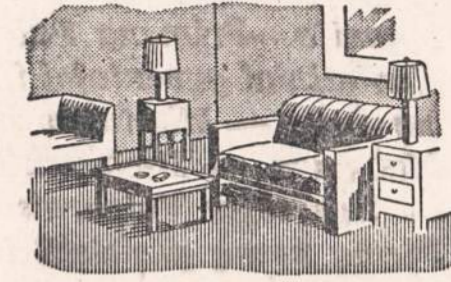
Justin Mackiewicz, President ir Mgr.
4192 Archer Avenue Chicago 32, Illionis.
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4.
Trečiadieniais nuo 9 iki 12 diena. Keturadieniais nuo 9 iki 8 vak.

Crawford Tuck Pointing Co.

Plyšių sienose užtaisymas, langų sutvarkymas ir kaminių sutaisymas
PILNAI APDRAUSTA
5242 So. Artesian Ave., Chicago.
GRovehill 6-4177 Jonas Conrads

STILUS ir ISTVERMĖ

Enterprise
QUICK-DRI

SATIN FINISH

Dėl Seklyčios, Miegamųjų ir tt.
Vidaus gražintojų mėgiamas. Padaro sienas veidniais. Gražios patalpos spalvos. Nesugeriama plaušai. Lengvai užsideda \$2.41 Galionas

BRIDGEPORT
HARDWARE AND
PAINT STORE
3214 SO. HALSTED STREET
Chicago 8, Ill.
CALUMET 5-4667

Naujos Dantų Plates

PADARO EKSPERTAI
TECHNIKAI

Naujus dirbtinius dantis padarome moksliskai geriausiuoju būdu ir medžiaga Mes darome plokštes tik pagal Illinois registruotų dentistų įsipaūdas. Plokštes pataisome ir perreliuojame greitai. Vis darlas garantuojamas.

CHICAGO DENTAL
LABORATORY
1720 W. CHICAGO AVE.

SAVAITRAŠTIS

"ARGENTINOS
LIETUVIŲ
BALSAS"

U. S. A. metais kainuoja
Du doleriai

Galima išsirasyti per "Naujienas" arba tiesioginiai adresuojant

"A. L. Balsas"

Casilla de Correo 303,
Buenos Aires, Argentina

AR ŽINOTE KĄ RAŠO "KELEIVIS"

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį geria, kiti kenčia, bet visi mėgsta jį skaityti?

Net kunigai pasislėpę jį studijuoja, nors savo parapijonims draudžia jį ir rankas paimti.

"KELEIVIS" žmonės mėgsta dėl to, kad jis mekam nepataikauja ir nesibijo teisybės sakti.

Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai upa be jokio pasigaujimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokymų, gražių eilių, įdomių paveskių ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik \$3.00 metams.

Adresas toks:

"KELEIVIS"

636 Broadway
SO BOSTON, MASS.

BUY BONDS TODAY!

SAVE TAUPINK

Blogiems laikams užėjus pinigai apdraustoje Finansinėje įstaigoje bus didelė pagalba.

MES MOKAME 3% metinių dividendų 2 KARTUS PER METUS.

Duodame paskolas ant namų su mažais mėnesiniais išmokėjimais.

UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Ill.

S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra didžiausia lietuvių organizacija. Tai lietuvių apdraudus tvirtovė Amerikoje. Tai lietuvių brolybės fraternal organizacija. SLA trokšta dar daugiau gerų lietuvių suvienyti brolyškais ryšiais vienon didelėn ir gražion šeimyon. Dabar eina SLA. Pažangos Vajus naujiems nariams priimti.

Susivienijimas iš apdraudus nedaro sau pelno, todėl Susivienijime apdrauda yra pigesnė. Bet Susivienijimas teikia lietuviams daugians, negu apdrauda. Susivienijimas veikia kultūrinėje dirvoje. stiprina lietuvių Amerikoje ir rūpinasi bendrais lietuvių reikalais.

Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA organizatorių. Kai vienas tu organizatorių atsilankys į jūsų namus, paklauskite jo patarimo — prisirašykite prie Susivienijimo su visa savo šeimyna.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ
AMERIKOJE
307 West 30th Street, New York, N. Y.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Beverly Shores, Ind.

Naujai besikuriantį lietuvių koloniją.—Primena Palangą. Nuolatiniai gyventojai ir vasarotojai. — Miestukas smarčiai auga. — Michigan City. — Išgarsėjęs Valparaiso. — Pirmą namą pasistatė lietuvių moteris.

Chicago lietuviams Beverly Shores yra gerai žinoma vietovė, kuri paprastai yra vadinama kaip Sand Dunes, atseit, smėlio kopos. Tačiau tuo vardu yra žinomas ilgokas Michigan ežero pakraštis, kuris prasideda tuoj už Gary ir siekia Michigan City.

Nuo Chicago iki Beverly Shores yra apie 55 mylios. Tai nauja besikuriantį lietuvių koloniją, kur gerokas skaičius chigiečių praleidžia vasaros atostogas. Vieta labai graži,—gana aukšti kalneliai, smėlio kopos ir miškelis, kuriame auga ažuolai. O Michigan ežeras, kaip sakoma, ranka pasiekiamas. Iš dalies tai primena lietuvių apdainuotą Palangą. Panašumas būtų tikrai didelis, jei čia, užuot ažuolų, augtų pušys.

Beverly Shores yra vienos stambios Chicago nekilnojamo turto firmos padarinys. Toji firma užpirkė didelį plotą žemės ir, rodosi, 1934 m. pradėjo paravinėti plotus namams statyti. Patį vietovę buvo pavadinta Beverly Shores, bet tuo vardu miestukas buvo inkorporuotas tik peraitais metais.

Mes žinome, kad senovės lietuviai buvo dideli miškų ir ežerų mėgėjai. Tas miško ir vandens pamėgimas, matyti, išsilaikė ir iki šios dienos. Štai kodėl jie ėmė spiestis ir Beverly Shores apylinkėje, kur šiandien jų yra jau nemažas skaičius.

I rytus nuo Lake Shore County kelio, kuris veda į Michigan ežerą, kiek man žinoma, turi savo namus šie lietuviai: pp. Kačerauskai, Aleknai, Miščikaičiai, Zabukai, Kacacevičiai, Kiauniai, Jakaičiai (B), Vidugiriai, Martinkai, Jovarauskai, Bernadišiai, Kasiliauskai, Grabai, Baltaduoniai, Kaminskai, statosi namus Dr. Juozaitis ir t. t. Vakarų pusėje yra du namai, kurie priklauso lietuviams,—vienas jų tik dabar baigiamas statyti. Prie Broadway ir U. S. 12 kelio lietuvis statosi biznio namą. Gerokas skaičius lietuvių (jų tarpe ir fotografas Conrad) turi nusipirkę žemės sklypus ir netolimoje ateityje planuoja statyti namus.

Didesnė dalis lietuvių čia pastoviai yra apsigyvenę. Kiti tik vasaroja bei savo namus vasarotojams užleidžia.

Miestukas turi South Shore linijos stotį, gazolino stotį, namams statyti medžiagos bei reikmenų krautuve, šokių salę, viešbutį, paštą (į jį ateina šie lietuvių laikraščiai: Naujienos, Kalifornijos Lietuvis, Sandara ir Margutis), dvi maisto krautuves, gaisrininkų ir policijos stotį, kepyklą ir bažnyčią (ne katalikų). Svarbiausia gatvė yra Broadway. Nuo tos gatvės iki lietuvių kolonijos yra apie pusantros mylios. Iki gelžkelio yra kiek toliau. Atvažiuojantys geležinkelio tenka kiek pėstiems eiti. Bet tai nebūtinai,—jie gali telefonu pašaukti saviškius, o tie, žinoma, atvažiuos automobiliais jų pasiimti.

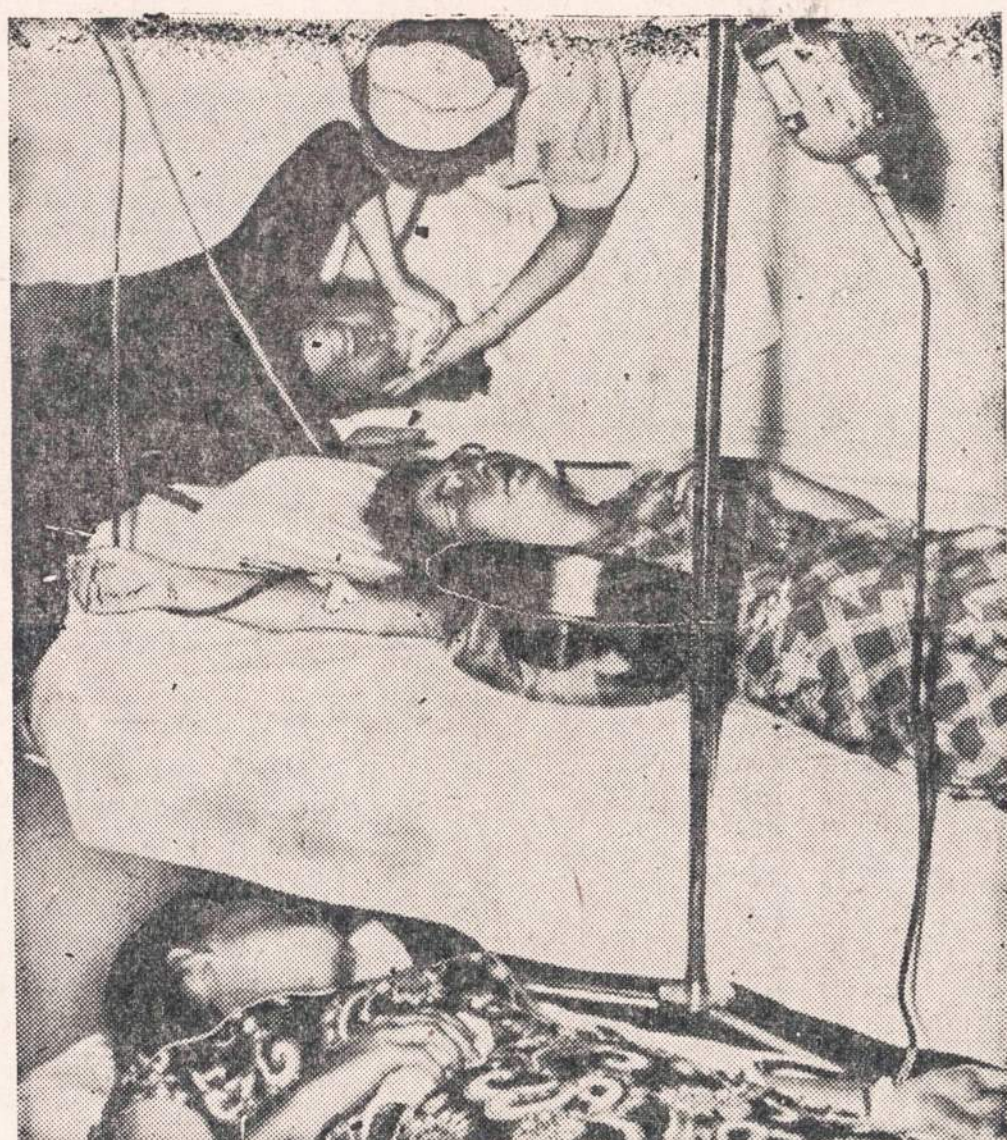
Rytų pusėje nuo Lake Shore County kelio, vadinasi, lietuvių kolonijos užnugaryje apie keturių mylių atstume yra didokas miestas, būtent, Michigan City, Ind. Ten yra keli didi viešbučiai, keturi kino teatrai, keliolika bažnyčių bei ivairių didesnių ir mažesnių krautuvių. Svarbiausia gatvė yra Franklin St., kuria eina ir U. S. 12 kelias.

I pietvakarius nuo Beverly Shores (maždaug 17 mylių atstume) yra kitas gražus miestas, būtent, Valparaiso. Tas miestas yra plačiai žinomas visiems Amerikos lietuviams. Išgarsėjo jis savo universitetu, kurį prieš pirmąjį pasaulinį karą bei to karo metu lankė nemažas skaičius lietuvių. Šiame visokio amžiaus lietuvių vyko į Valparaiso universitetą, nes mokslas ten buvo prieinamas. Daug jų baigė ivairias profesijas ir šiandien jie yra išsiskirstę po ivairius Amerikos miestus. Buvusių valparaisiečių nemažai yra ir Chicagoje.

Pradėjau rašyti apie Beverly Shores, bet atsidūriau Michigan City ir Valparaiso. Tad nors baigdamas grįšiu į tą vietą, nuo kurios pradėjau, ir pažymėsiu vieną įdomų faktą: pirmą namą dabartinėje Beverly Shores vietovėje pasistatė lietuvių moteris. Tai buvo vasarvietė ir poilsio vieta. Štai kodėl kažkas tą vietą pavadino Lietuviška Palanga ir net surado čia Birutės kalnelį.

— Klajūnas.

“NAUJIENOS”—NEIŠSEMIAMAS ŽINYNŲ IR IŠMINTIES SALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

TOPEKA, KAN., mieste užsnuodijo apie 300 žmonių. Vietinė kompanija maistui konservuoti suruošė savo tarnautojams ir darbininkams pikniką. Ji, aišku, visus vašino savo maistu. Netrukus suvažiavė svečiai pradėjo blogai jaustis, jų tarpe ir kompanijos vadovybė. Tardytojai mano, kad nuo karsčio sugedo įvairūs majonezai.

Medžiotojų Klubo Piknikas

Birželio mėn. 12 d., Spaičio darže įvyko amerikiečių medžiotojų klubo piknikas. Šiam klubui “Hunter's Club” priklauso nariais ne vien tik amerikiečiai, bet jų tarpe yra nemažai ir lietuvių. Šis klubas medžioklės sezonui prasidėjus ruošia miškuose medžioklės. Tai pramogos reikalas, čia saudomi paukščiai, kurie šaudytini, ir įvairūs žvėreliai.

To klubo piknike be amerikiečių buvo nemaža ir lietuvių. Čia teko matyti Vincą Parednį, Zalagėną ir jo sūnų, Langius, Šimkus, Uksus, Genį ir kitus.

Muzikai grojant, salėje ėjo numerių traukimas. Dovanos buvo piniginės, 5 doleriai. Tokių laimingųjų tarpe buvo Uksas.

—Pikniko dalyvis.

Vakarinės Žvaigždės Klubas

Vakarinės Žvaigždės Klubo piknikas įvyks birželio 19 d. Spaičio darže, 89 ir Archer av. Piknikas bus smagus. Visus klubo narius, narių draugus ir pažįstamus kviečia Jonas Buch, Bruno Jaunis ir Andrew Dornius.

SLA 217 Kuopos Piknikas

SLA 217 kuopa retai kada ruošia savo piknikus, bet jau kaip suruošia, tai tikrai gerai pesirodo. Visuomet tos kuopos išvažiavimais visi patenkinti pasilieka. Ta reta proga kitus pamatyti ir save parodyti. Toji smagi proga įvyks birželio mėn. 19 dieną, Ryan's Woods miškelyje, 87th ir So. Western gatvė, blokas Nr. 22, čia tai ir bus SLA 217 kuopos išvažiavimas. Tai visi nariai ir geri svečiai prašomi ta puikia proga pasinaudoti. Užtikrinta, kad visi geroje nuotaikoje praleisime laiką; bus ką užkasti ir kuo prasišvėdinti. Tai visi į SLA 217 kuopos išvažiavimą!

Žemaičių Klubo Piknikas

Žemaičiai birželio mėn. 19 dieną, Leppos darže, 82nd St. ir Kean Ave., ruošia pikniką. Dalyvaus Suvalkiečių draugijos choras, kuriam vadovauja Janina Grieg.

Suvalkiečių choro pamokos įvyks birželio mėn. 17 dieną. Užpėrečių Suvalkiečių draugijos choro pamokų metu, tikriausiai joms pasibaigus, buvo vaišės. Tą dieną Petro Saikio buvo gimtadienis, o taip pat ir Magdalenos Miliūnienės, tai juodu susirinkusius pavaišino. Visi vaišėmis buvo patenkinti ir jūdvių gimtadienio proga abudu sveikinti.

Visi Suvalkiečių draugijos choro dalyviai kviečiami būtinai tose pamokose dalyvauti, kad būsimam žemaičių Klubo piknike galėtume tinkamai pasirodyti ir juos gražiai palinksinti.

Mirė Kazimieras Budris

Paėjo iš Pigainių kaimo, Ariogalos parapijos, Kedainių apskrčio. Prašome gimines ir draugus atsišaukti: HEMlock 4-1359.

VINCENTAS DINAPAS Gyveno 3615 S. Union Ave. Tel.: YArds 7-0283.

Mirė birželio 15 dieną, 5:10 valanda po pietų, 1949 metais, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Kaltinėnų parapijoje.

Amerikoje išgyveno 39 m. Paliko nuliūdę: gimines, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Ant. M. Phillips kopl., 3307 Lituania Avenue.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, birželio 18 dieną, 8:30 valanda ryto. Iš kopyčios į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Vincento Dinapo gimines, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsišveikinimą.

Nuliūde lieka: Gimines ir Draugai.

Laidotuvių direktorius A. M. Phillips. Tel. YArds 7-4908.

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

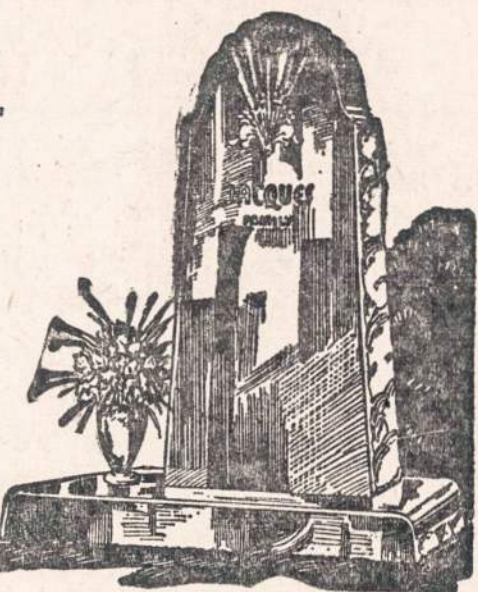
Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba kopyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet.

Paminklus pristatome į visas kapines arti ar toli.

Bittin and Kamensky Monument Works

3938 W. 111th St. — Tel. BEverly 8-0005

SUSIRINKIMAI

LIETUVOS ūkininko Draugijos susirinkimas įvyks šeštadienį, birželio 19 d., 1 val. po pietų, West Side svet., 2244 W. 23rd Place, Prastome narių susirinkti.

—A. Valonis, pirm.

AMERIKOS Lietuvių Piliečių Pašalpinis Klubas turės savo mėnesinį susirinkimą sekmadienį, birželio-June 19 d., 1 val. po pietų, Hollywood svet., 2417 W. 43rd Street.

—P. J. Petraitis, rašt.

PRANESIMAI

NORTE SIDE.—BALF 4-to Skyriaus sandėlis priima drabužius ke- nuotą maistą, mūlą ir avalynę kasdien nuo 4-tos val. po pietų iki 8-00 ms. 1641 Wabasha Ave. val. vakaro. Sandėlis — Seserų na-

BRIDGEPORT: — BALF 3-to skyriaus sandėlis randasi 939 West 33rd St., Al. Budrio krautuvių. Drabužiai, avalynė, maistas ir tt. ir pinigines aukos BALF intencijai priimanos kasdien. Radus krautuvių uždaryta, aukas reikia įnešti per šonines duris. —VALDYBA.

BALF 6-tas Skyrus priima drabužius maistą bei knygas dėl lietuvių vargstančių Europoje sekanciose vietose: Kass Jewelry Store, 4216 Archer Ave. ir 4401 So. Mozart Street. Kass negalite atnešti,—pašaukite LAFayette 8617, o Mr. Kass patina jūsų auką.

—J. K. Encheris, strm.

PIETRAS...

3237 S. Morgan Street

Gėlininkas

GELES VISOKIEMS REIKALAMS

Laidotuvėms ir vestuvėms padarome visokias formas iš nujųtųjų gėlių.

Augalai — Pasveikinimui Kortos — Kūdikiams Įvairūs Daiktai.

Pristatome visur Chicago mieste. Saunkite: YARDS 7-8496.

LOVEIKIS

Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS Gėles Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams 3316 SO. HALSTED ST. Tel. YArds 7-7308

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GELINYČIA

Gražiausias gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.

6901 S. Wentworth Ave. Tel. Stewart 3-2454 ir Hudson 3-2224.

URBA

Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.

GELININKAS 4180 Archer Avenue Phone: LA 3-5800 arba 5870

RED—ITCHY—SCALY ECZEMA

Effective Home Treatment Promptly Relieves Torture! First applications of wonderful soothing medicated Zemo—a doctor's formula—promptly relieve the intense itching soreness and start at once to help heal the red, scaly skin. Amazingly successful for over 30 years! First trial of marvelous clean, stainless liquid Zemo convinces! All drug stores. Only 35¢.

IŠKILMINGAS ATIDARYMAS

19th Hole Tavern

3144 WEST MARQUETTE RD.

Lietuviški valgiai ir muzika nemokamai.

Atvykite ir pasilinksinkite su savo draugais Paul Eitmant, sav. GRovehill 6-9675

JUNE BRIDES : FEATHER your NEST

WITH UP-TO-DATE FURNITURE

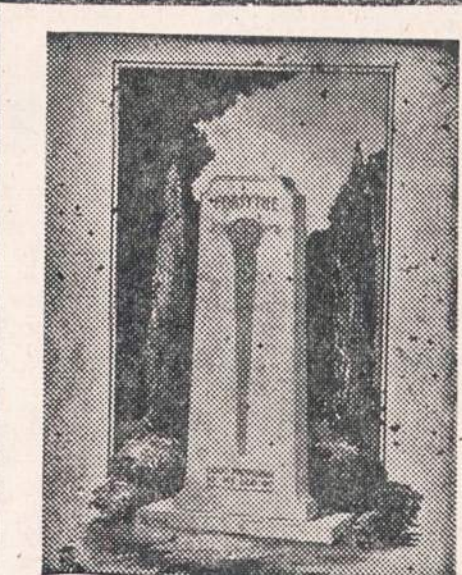
Best Quality—Workmanship—Lowest Prices

CONVINCE YOURSELVES:

JOHN FURNITURE MART

1606 SO. HALSTED STREET

Phone CAnal 6-6748

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės CHICAGOJE

Jonas Savickas BEVEL GRANITE CO. (Not Inc.)

119th St. ir Kedzie Ave.

WHOLESALE ISDIRBYSTĖ Paminklus pristatome į visas kapines arti, ar toli.

Telefonas: BEverly 8-3632

CHICAGOS IR APYLINKĖS ŽINIOS

DAR APIE EDDIE WAITKAUS PAŠOVIMĄ

Štai ką pasakoja pati Ruth Steinhagen, šovusi Edgewater Beach viešbutyje į Waitkų:

—Aš norėjau jį nužudyti peiliu, bet jis taip greitai ir arti priėjo prie manęs, kad to negalėjau padaryti. Tada aš nuėjau į klozetą, kur buvo šautuvai. Kai įsiai pamatė mane su šautuvu, tai paklausė: Ką visa tai reiškia? Aš atsakiau: Du metu aš kankinau dėl tavęs, dabar tu mirsi! Ir šoviau! Jis virto ant nugaros. Iš pradžių aš negalvočiau, jį mušiau. Jis gulėjo su šypsena. Paskui paklausė: Vaikė, ką tu padarei? Tuomet aš atsiklaupiau šalia jo. Paėmiau juo dešinę ranką. Tada jis pasakė: Tai tau malonu? Vėliau, kaip aš atsimečiau, tai jis sakė: Dėl Dievo meilės, kodėl tu taip padarei?

Tada aš atsistojau. Nuėjau į išvietę, norėjau surasti daugiau šovinių ir nusišauti. Jų neradau. Pranešiau viešbučio budėjtojui, kad nušoviau žmogų. Po to išėjau į koridorių ir atsistojau.

Čia atėjęs policijos detektyvas ją rado tebesėdinčią. Padarius jos asmeninę kroatą, policijos tarnautojas jos draiktuose rado 50 Ed. Waitkaus foto nuotraukų, kai kurios jų su žaidimų programa. Dar daugiau jo nuotraukų rasta jos kambarielyje Lincoln ave. Kuomet policija ją nuvedė į ligoninę, kur gulėjo sužeistas E. Waitkus, kad įsiai ją atpažintų, jis patvirtino, kad tai ji šovusi į jį ir dar jos paklausė: "Kodėl taip padarei?"

Ruth į tai atsakė: "Pati nežinau".

E. Waitkui jau padarytos dvi kraujo transfuzijos. Kulka pataikius į plaučius, bet širdies nepalietė.

Ruth Steinhagen, 19 metų amžiaus, galvoje E. Waitkų nužudyti jau kovo mėnesyje. Jos draugė Helen Farazis, 2150 N. Halsted St., pasakoja, kad Ruth jai vieną kartą sakiusi: "Jei aš jo negausiu, tai nušausiu jį ir pati nusižudysiu". Ji buvo kartu su Ruth, kai ši pirkė šautuvą, už kurį sumokėjo 21 dolerį. Jos draugė Helen tvirtina, kad į Ruth žodžius ji tuomet nekrepė jokio dėmesio, nes manė, kad visa tai juokais sako. Be to, Ruth savo draugei pasisakė, kad ji E. Waitkui parašiusi laišką, bet ši spėjo, kad E. Waitkus į tai nieko neatsakė.

Ruth motina pasakoja, kad jos dukterė būvisi du kartu pas gydytojus psichiatrus ir jai jie nieko tokio nepasakė, tik pastebėję, kad ji visai normali ir turinti nustoti galvoju apie E. Waitkų. Ruth esą daug skaičius knygių iš psichiatrijos. Ji norėjusi išvykti į Philadelphia, bet motina ją atkalbėjusi. Kai patyrusi, kad E. Waitkus yra lietuvis, tai ji panūdusi išmokti lietuviškai kalbėti.

Savo tarnybos vietoje Ruth Steinhagen buvo tarp visų bendradarbių populiari. Ji tarnavusi Continental Casualty Co. firmoje kaip mašinistė. Motina pasakoja, kad dėl savo dukters Ruth ji visai neturėjusi jokių rūpesčių, ji būvisi gera, mėgusi daug kalbėti, gal kiek nervinga. Motina taip pat atkalbinėjusi savo dukrą Ruth, kad ji apie E. Waitkų negalvotų, nes jo nepažįstanti.

E. Waitkus sportininkų jaunimo tarpe yra mėgiama asmenybė. Ji visi mėgsta ne vien tik todėl, kad įsiai yra vienas geriausių sportininkų, bet taip pat labai draugiškas, linksmo būdo, visuomet besišypsas ir su daina lūpuose. Jis gražiai dainuoja, turėjęs gerą tenoro balsą. Sportu užsiimti pradėjo 1938 metais; tais pačiais metais įsiai įstojo į sportininkų klubą. Tuomet dar buvo jaunuolis, bet iš karto visi į jį atkreipė dėmesį. Šis pasaulinis karas jo sporto veiklą buvo nutraukęs, nes turėjo tarnauti kariuomenėje ir visą karą buvo japonų fronte.

Kadangi E. Waitkus Chicago sportininkų tarpe yra plačiai žinomas, tai visai nenustabu, kad apie šį nelaimingą įvykį visa Chicago spauda, be jokios išimties, labai plačiai rašo, jį teigiamai įvertindama. Taip pat niekas didelių priekaištų nedaro ir Ruth Steinhagen, nes spėja, kad čia ne vien tik meilės reikalas, bet gal šią bylą teks nagrinėti ne vien tik teisininkams, teisėjams ir advokatams, bet ir psichiatrams gydytojams.

Kaip tenais nebūtų, bet Chicago plačių visuomenę šis įvykis labai sukrėtė. Visi apie tai daug kalba ir tos dienos spaudos tiražas labai pakilo; mat, visi nori sužinoti, kaip iš tikrųjų tenais buvo. Visiems keista, kad jaunuolė, įsimylėjusi nepažįstamą jaunikaitį, dar nespėjusi jam apie savo meilę pareikšti, taip netikėtai ir staigiai į jį šovusi. Čia, tur būt, jau ne vien tik meilės reikalas, bet dar kas kita, ko dar nežinoma, apie ką turės tarti savo žodį psichiatrijos specialistai gydytojai.

Lietuviams šis įvykis juo skaudesnis, nes E. Waitkus mūsų tautietis, apie ką visa spauda rašo ir kartu prisimena, kad įsiai esąs dainos mylėtojas. Jau vien šita jo būdo ypatybė rodo, kad tai esama tikro lietuviu. Lietuvis dainos nepraranda: tiek jo gyvenimo džiaugsmo valandose, tiek nusiminime jį daina lydi.

Chicagos Iykykiai

Dar šis tas apie buvusį Chicago potvynį. Stiprus lietus prasidėjo 9 v.v. ir tęsėsi iki 11:30. Ūmu laiku geležinkelų viaduktai, tai yra patiltės, buvo apsemtos. Daugiausia nukentėjė Roosevelt road. Aukštai vanduo buvo pakilęs šiose vietose: Cicero ave., North ir Kenton ave., Western ave., Logan Square, Sacramento ir daug kur kitur.

Chicago Transit Authority tarnautojai turėjo daug darbo iki kelius sutvarkė. Policija taip pat visą naktį atsidėjusi budėjimui ir dirbo. Kurį laiką dėl pakilusio vandens nustojo veikusi jų radio stotis, bet čia greitai susigriebta ir kas reikią sutvarkyta. Šiapus jau vanduo gatves užpylęs didelių nuostolių nepadarė, bet nepatogumų ir rūpesčių būta daug. Ypač daug nesmagumų turėjo automobilstai, nes jiems visą naktį teko ieškoti tokių gatvių, kuriomis būtų galima pravažiuoti.

Dėl eismo mirtinai užmušta Fay Monahan, 60 metų amters Ruth ji visai neturėjusi jokių rūpesčių, ji būvisi gera, mėgusi daug kalbėti, gal kiek nervinga. Motina taip pat atkalbinėjusi savo dukrą Ruth, kad ji apie E. Waitkų negalvotų, nes jo nepažįstanti.

Chicago miesto mokykloje Falconer, 3000 N. Lamona ave., dvylikos metų mokinius skaudžiai sumušė mokytoją Blanche Pardoll, 40 metų, 422 Melrose st. Kai ji ėjo į mokyklą, tai ties durimis ją užpuolė moki-

nys Herbert Kasekamp, 3030 N. Kilpatrick. Šis mokiniukas mokytoją tiek skaudžiai sumušė, kad ją teko nuvežti į ligoninę, o policija į tą mokinį paėmė savo priežiūrą.

Tėvo Diena

Šis sekmadienis yra skiriamas tėvams — tai Tėvo Diena. Padarykite jam suriprąžę, įteikdami jam jo mėgiamą Raudoną Rožę arba puikų gvazdiką. Tų gėlių yra apšėiai ir jų kaina prieinama, — galite nusipirkti bet kurioje gėlių krautuvelyje. Gėlės išsauska malonia šypsena, kai jūs Tėvo Dienoje atvyksite jo sveikinti. Pašaukite savo gėlininką ir paprašykite, kad jis ngubentų gėles sekmadienį arba tiesiog nuneškite jam rožę arba gvazdiką, kad jis galėtų gėle pasipuokšti. Jis bus patenkintas ir jums bus malonu matyti jo šypsena.

"NAUJIENŲ" PIKNIKAS
Birželio-June 26, 1949

CLASSIFIED ADVT.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui

A & C MOTOR SALES

816-20 W. 35th St.
Geras pasirinkimas
vartotų automobilių
visados.

A & C Motor Sales

Mes perkamė gerus vartotus automobilius.

BUSINESS CHANCES Biznie Progos

PARDAVIMUI Grosernė ir bučernė. Seniai įsteigta vieta. Geriausi elektriniai irėnginiai. Visada yra kostumerių. Renda \$80, ilgas lysas; 5 kambariai ir maudynė. Paukosiu. Duokite pasiūlymą šiandien. 4600 S. Mozart.

GROSERNĖ ir bučernė. Seniai įsteigta vieta. Geriausi elektriniai irėnginiai. Visada yra kostumerių. Renda \$80, ilgas lysas; 5 kambariai ir maudynė. Paukosiu. Duokite pasiūlymą šiandien. 4600 S. Mozart.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

FLAT PAINT \$2.49 gal.
ENAMEL \$2.98 gal.
Puikus pasirinkimas likusio sienoms papiero; vertės iki \$3.00 už rolę—10 (dešimt) centų už pavienia rolę ir aukščiau. Mes renuojam grindims sanders, edgers ir sienų popieriui nuėmimui irankius.

Apkarpome sienoms popierą D Y K A I BERLAND'S PAINT AND WALLPAPER STORE
3540 W. Roosevelt Road
Tel. Van Buren 6-1040
DYKAI PRISTATOME BILE KUR

MODERNIZUOKIT Savo Virtuve

arba Bathroom su Steel Wall Tile kambarys 4x7, 4 pėdų aukščio \$59.00. Sudėsime—Kreditas.
Lafayette 3-2977
Pasirinkimas gražiausių spalvų

SEKLYCIOS SETAS, lemos, kaurai, valgomosio kambario setas, lova, kamodės, virtuvės stalas. Prieinama kaina. Savininkas. Šeštadienį ir sekmadienį nuo 2 iki 6. 4454 N. MONTICELLO. (Pirkkliai neatsiliepkite)

ELMHURST TIK IŠIVAIZDUOKITE

3 megamųjų kambarių, 1 metų senumo, ranch home ant 85 x 186 pėdų loto, tikait už \$12,000. Ah! Tai! Kambariai yra dideli. Virtuvė moderniška. Užtenkamai klozetų.

H. G. BRUECKNER
149 WEST 1st STREET
Elmhurst 6270-2023.

PARDAVIMUI 6 flatų medinis, apdengtas asbesto shingles. Cementinis pamatas, pastogė, salia porčiai, užpakaly porčiai. Iplaukių \$70 mėn. Kaina tikait \$4,800. Savininkas. 1611 SO. RACINE AVE.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

995 AKRU MISSOURI—GALVIJŲ DVARAS
South Centra 5 mylios gelžkelio iki centų sostinės. Viena mylia U. S. gristu vieškeliu. Daugumoj eera, lygi žemė. Dideles pievos. Puikus ganyklos. Graži vieta. Miskas. 2—5 kambarių stuba. Elektros šviesos, geras vanduo: geros barnės ir kiti trobesiai. Tikait \$20 už akra. 50 galvų galvijų; irėnginiai. Parduos pskpirai. Išmokėsimais.
FRYE, 745 CORONA,
DENVER 3, COLO.

REPAIRS—IN GENERAL Ivairūs Pataisymai

Taisymai
Mūsų radio ir televizij patarnavimui skyrus yra irėngtas taip, kad galima pataisyti bile koki radio. Tubas iširiame dykai—Atsėskite Kreipkitės arba telefonuokite mums šiandien

A. C. NOVAK & SONS

3428 WEST 63rd STREET
CHICAGO 29, ILL.
Tel. HEMLOCK 4-3352.

BUILDING MATERIAL Statybos Materialas

SAVE MONEY!

NORI STATYTI? PATAISYTI? PERMODELIUOTI?
Dėl statybos medžiagų pamatykite mus pirmiau. Mes turime didelį pasirinkimą langų, durų ir sietelių, atsimtų iš Armijos, kuri yra puiki vasarnamių permodeliavimo ir pataisų.

Sustokite ir pamatykite mūsų modėlį garažą; mes ne tik statome garažus, bet ir juos taisom. Taupykit pinigų, atsilankykite!

FOR RENT—IN GENERAL Bendrai—Rendai

RENDON 6 kambarių furniūtuotas flatas, antras aukštas. Priimsiu dvi poras. 1303 So. Kildare Ave. Tel. LAwndale 2-0396.

REM KITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

REAL ESTATE—FOR SALE Namai žemė—Pardavimui

TEISINGAS pasiūlymas, greitas pardavimas. Pasirna 1401 So. 49th Ct., Cicero. Kampas Lūtosybės namų, lietuvių centras, moderniška irėngta, patogusia biznio vieta. Savininką galite matyti po 6 vakaro kas diena arba šaukiete: Town Hall 9141.

PARDAVIMUI geras 4 flatų mūrinis namas Bridgeporte. Visi po 6 didelius ir šviesius kambarius; 3 flatai pečiai šildomi, o vienas karštai vandeniu. Naujas boileris; kieto medžio trimingai; geras sklepas; visuose yra prausyklos ir kiti patogumai. Gražiai bus galima užimti. Nebrangiai. Savininkas gyvena vietoje. Galima matyti kasdien nuo 5 iki 8 vakarais, o šeštadieniai ir sekmadieniai—visa diena.
3402 S. LITUANICA AVE.

PARDAVIMUI moderniškas 2 flatų mūrinis po 6 kambarius; 3 kambarių flatas beismonte. Tuoj galima užimti. 1846 So. Harding Avenue.

NAUJAS moderniškas keturflatis. Dideli 5 kambariai, 3—3½. Insuluotas, blinda, tile maudynė, kabinet virtuvė, 2 karu garadžiūs. Iplaukus mėnesiu \$480.00. Savininkas 2005 No. 73rd Court. 2000 į šiaurę, 7300 ir vakarus. River Forest Manor.

BRIGHTON PARKE 2 po 6 medinis, plytų pamatas. Tuoj įėjimas viena flatą. Parduos už geriausią pasiūlymą. 2856 W. 39th Pl. Kasdien tarp 1—7 val. Sekmadienį 1—4.

6 KAMBARIŲ rezidencija ant 50 pėdų loto. Insuluota. Garu stokeris šildoma. Automatiškas vandens šildytuvai. 1½ maudynės, 1 karo garadžiūs. "Screen and storm" langai, kaurai ir blinda "Cyclone" tvora. Arti mokyklų. 3720 W. 61st Street Republic 7-6262.

2839 NO. MANGO AVENUE
Gražus 5 kambarių mūrinis bungalovas namas. Karštai vandeniu šildomas. Insuluotas. Apdaryti miegamieji porčiai. Garažas. A-1 stovyje. Tuojaus galima užimti. Savininkas.

7 KAMBARIŲ mūrinis bungalow. Pro šoną įvažiavimas. 2 karu garadžiūs. Automatiškas alyva šildymas. Vandens šildytuvai. A-1 stovyje. Dudyd nuo vėjo, sieteliai. 528 East 89th Street.

DE LUXE BUTAS, 5 ir 5 kamb., mūrinis namas. Naujas stogas, insuluotas, nauji lataikai (gutters). Užrū šildomas, alyva kūrenamas. Gar-taisyti plytų tapeliai. Naujos ventetan blinda. Abiejuose butuose. Grindys "sanded". Viskas su naujais rakandais. 1-as aukštas dabar tuščias.
6024 SO. HONORE.
Grovehill 6-8191.

RAKANDUS IR KAURUS išvalome jūsų namuose. 2-smoty setas \$10.00, kaurai 5c. ketv. pėdai.
RALIS CLEANERS
3509 S. Mozart. Lafayette 3-0040

PAINTERS AND DECORATORS
Maliavotojai ir Popieruotojai

Nacionaliai žinomos rūšys Nu-Enamel, Dutch Boy, Pittsburg Wall-Hide, Benjamin Moore, Kem-Tone—Ladders
Didelis pasirinkimas 1949 metų sieninio popieriaus.
Renduoją Grindų Sanders ir sieninio popieriaus nuėmimo mašinas. Nemokamas grindų išlyginimo (sanding) apkaivavimas.
METRICK'S PAINT STORE
6153 So. Kedzie Avenue
Grovehill 6-1875 ir 6-4757
Pirm. ir Ketyv. 7:30 ryto iki 9 vak. Ant. Penk., Šešt. 7:30 ryto iki 6 vak. Trečiadienį atidara visą dieną. MES PRISTATOME.

PENTUOJAM IR POPIERUOJAM
Visas pirmos rūšies materialus. Darbas garantuojamas. Paliūdytus duoda. 1949 sezonui popieris. Šaukiet AL KARANASUKAS
6727 So. Artestan Avenue
Tel. PRospect 6-8327

MOVING AND EXPRESSING Perkraustymas ir Važma

PERKRAUSTYTOJAI GERŲ RAKANDŲ
Malonus, atsakomingi žmonės. Moderniški irėnginiai — Prieinama rata. Rakandai apdengiami bekraustant. Commercial-Domesic-Leasing. Aprausta ir apsaugota.
Tel. CALUMET 5-9227

REPAIRS—IN GENERAL Ivairūs Pataisymai

Taisymai
Mūsų radio ir televizij patarnavimui skyrus yra irėngtas taip, kad galima pataisyti bile koki radio. Tubas iširiame dykai—Atsėskite Kreipkitės arba telefonuokite mums šiandien

A. C. NOVAK & SONS

3428 WEST 63rd STREET
CHICAGO 29, ILL.
Tel. HEMLOCK 4-3352.

BUILDING MATERIAL Statybos Materialas

SAVE MONEY!

NORI STATYTI? PATAISYTI? PERMODELIUOTI?
Dėl statybos medžiagų pamatykite mus pirmiau. Mes turime didelį pasirinkimą langų, durų ir sietelių, atsimtų iš Armijos, kuri yra puiki vasarnamių permodeliavimo ir pataisų.

Sustokite ir pamatykite mūsų modėlį garažą; mes ne tik statome garažus, bet ir juos taisom. Taupykit pinigų, atsilankykite!

FOR RENT—IN GENERAL Bendrai—Rendai

RENDON 6 kambarių furniūtuotas flatas, antras aukštas. Priimsiu dvi poras. 1303 So. Kildare Ave. Tel. LAwndale 2-0396.

REM KITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

REIKALINGAS INDŲ PLOVĖJAS
3465 SO. MORGAN ST.

REIKIA ANTRARANKIO VIREJO PAGALBININKO
Privatiškas klubas vidurmiestyje. 6 dienu darbo savaitę, nuolat darbas. Matyti H. BURKART
10 NO. DEARBORN ST.

REIKIA PRITYRUSIŲ LUGGAGE MACHINE OPERATORS
Lankstyti dėzes.
GERAS MOKESTIS
Pastovus darbas.
PROGRESS CASE & BAG CO.
1100 Washington Blvd.

HELP WANTED—FEMALE Reikia Darbininkų

REIKALINGA mergina arba moteris skambinti piano vakarais. 5949 S. Halsted St., Klauskit "Bruno".

RESORTS AND VACATIONING Kurortai ir Atostogų Vietos

VASAROTOJŲ ATYDAI!
Labai gražioje vietoje malonus laikas praleisti. Renduojame kambarius su valgiu ir visais patogumais. Susisiekimas labai geras.
P. BERNOTAS
Silver Lake, Wisconsin.

MISCELLANEOUS Ivairūs

LIETUVIŠKA BATŲ KRAUTUVĖ.
Parduodu naujus ir taisyta senus batus. Lietuviams kainos papigintos. Patarnavimas skubus ir mandagus.
J. Astrauskas, 1414 Dundas W. St., Toronto, Ont. Telef. KE 3881.

RAKANDUS IR KAURUS išvalome jūsų namuose. 2-smoty setas \$10.00, kaurai 5c. ketv. pėdai.
RALIS CLEANERS
3509 S. Mozart. Lafayette 3-0040

PAINTERS AND DECORATORS Maliavotojai ir Popieruotojai

Nacionaliai žinomos rūšys Nu-Enamel, Dutch Boy, Pittsburg Wall-Hide, Benjamin Moore, Kem-Tone—Ladders
Didelis pasirinkimas 1949 metų sieninio popieriaus.
Renduoją Grindų Sanders ir sieninio popieriaus nuėmimo mašinas. Nemokamas grindų išlyginimo (sanding) apkaivavimas.
METRICK'S PAINT STORE
6153 So. Kedzie Avenue
Grovehill 6-1875 ir 6-4757
Pirm. ir Ketyv. 7:30 ryto iki 9 vak. Ant. Penk., Šešt. 7:30 ryto iki 6 vak. Trečiadienį atidara visą dieną. MES PRISTATOME.

MOVING AND EXPRESSING Perkraustymas ir Važma

PERKRAUSTYTOJAI GERŲ RAKANDŲ
Malonus, atsakomingi žmonės. Moderniški irėnginiai — Prieinama rata. Rakandai apdengiami bekraustant. Commercial-Domesic-Leasing. Aprausta ir apsaugota.
Tel. CALUMET 5-9227

REPAIRS—IN GENERAL Ivairūs Pataisymai

Taisymai
Mūsų radio ir televizij patarnavimui skyrus yra irėngtas taip, kad galima pataisyti bile koki radio. Tubas iširiame dykai—Atsėskite Kreipkitės arba telefonuokite mums šiandien

A. C. NOVAK & SONS

3428 WEST 63rd STREET
CHICAGO 29, ILL.
Tel. HEMLOCK 4-3352.

BUILDING MATERIAL Statybos Materialas

SAVE MONEY!

NORI STATYTI? PATAISYTI? PERMODELIUOTI?
Dėl statybos medžiagų pamatykite mus pirmiau. Mes turime didelį pasirinkimą langų, durų ir sietelių, atsimtų iš Armijos, kuri yra puiki vasarnamių permodeliavimo ir pataisų.

Sustokite ir pamatykite mūsų modėlį garažą; mes ne tik statome garažus, bet ir juos taisom. Taupykit pinigų, atsilankykite!

FOR RENT—IN GENERAL Bendrai—Rendai

RENDON 6 kambarių furniūtuotas flatas, antras aukštas. Priimsiu dvi poras. 1303 So. Kildare Ave. Tel. LAwndale 2-0396.

REM KITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

A. L. D. D. NARIAI

Tel. Virginia 7-6583
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Sereodomis ir nedėl. uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone RE public 7—7868

Ofiso Tel. Virginia 7—0036
Rezidencijos telefonas
BE verly 8—8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
Šeštadieniai nuo 1 iki 4 po pietų.
Trečiadieniai pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: PULman 5—8277

A. Montvid. M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas SE eley 3—7330
Namy tel. BR unswick 8—0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8, Ser. Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso telefonas YA rds 7—4787
Namy Tel. PR ospect 6—1938
Jei neatsiliepis viršutiniai telefonai, Šaukit MIDway 3—0001

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YA rds 7—2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakare
Sereodoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniai ir sekmadieniai pagal susitarimą.
Telefonas HE mlock 4—7899
Namy Tel. HI ltop 5—2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniai tik susitarus.
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YA rds 7—7772

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HE mlock 4—5849
Rezidencija HE mlock 4—2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. 1:30—4: 7—9 vakaro
Treč. ir Šeštad. tiktai susitarus.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Šeštad. nuo 2—4 p. p. Trečiad. ir Sekm. uždaryta.
Ofiso Tel.: PR ospect 6—3838
Resid. Tel.: VIRginia 7—2421

Dr. J. Gudauskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Ofiso telefonas: YA rds 7-5921
Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 6:30—8
Namy telefonas: DA nube 6-1126
Jei neatsiliepis šie telefonai, šaukit: KE nwood 6-5107 arba VI nc. 6-3900

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HU dson 3—2096
OFISO VALANDOS:
10:00—12; 2—5; 6:30—8
Trečiadienį uždarytas.
Antrad. ir šeštad. vak. uždaryta.

Dr. J. Guduskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Ofiso telefonas: YA rds 7-5921
Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 6:30—8
Namy telefonas: DA nube 6-1126
Jei neatsiliepis šie telefonai, šaukit: KE nwood 6-5107 arba VI nc. 6-3900

DR. J. F. MEUS
3982 Archer Avenue
Registruotas Optometristas
Ofiso valandos: kasdien nuo 2 iki 9 popiet. Šeštadieniai nuo 9 ryto iki 6 val. vakaro.
Tel. LAFayette 3-4151.

Dr. Kazimieras Janik